

Gemeente
Sliedrecht

Kadernota 2026

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	3
2.	Kernopgave 1: Veilig & Inclusief Sliedrecht	5
3.	Kernopgave 2: Ruimtelijke vernieuwing	13
4.	Kernopgave 3: Ondernemend & betrokken Sliedrecht	18
5.	Randvoorwaarde: Slagvaardige organisatie.....	22
6.	Financieel perspectief (reguliere onderdelen Kadernota)	26
7.	Reserve Koers 2030	30
8.	Uitgangspunten.....	32
9.	Maatregelen ravijnjaar	33

Bijlage 1: Raadsbundel maatregelen met maatschappelijke impact

Bijlage 2: Afwegingskader maatregelen met maatschappelijke impact

1. Voorwoord

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2026 van de gemeente Sliedrecht. Deze nota vormt de strategische basis voor de programmabegroting 2026-2029 en geeft richting aan de keuzes die wij als gemeentebestuur maken in een tijd van maatschappelijke, economische, financiële en geopolitieke uitdagingen. De Kadernota is opgebouwd rond drie kernopgaven: Veilig & Inclusief Sliedrecht, Ruimtelijke vernieuwing, en Ondernemend & betrokken Sliedrecht, met als randvoorwaarde een Slagvaardige organisatie.

De samenleving verandert in hoog tempo. We zien een toenemende druk op het sociaal domein, een groeiende vraag naar passende zorg en ondersteuning, en een veranderende arbeidsmarkt. Tegelijkertijd staan we voor grote ruimtelijke en economische opgaven, zoals woningbouw, verduurzaming en het versterken van de lokale economie. Ook gebeurtenissen in de wereld, zoals spanningen tussen landen, migratie en onzekerheden in de internationale handel, hebben steeds meer invloed op onze lokale keuzes en prioriteiten. Deze ontwikkelingen vragen om scherpe keuzes, samenwerking met onze partners en een data gedreven, resultaatgerichte aanpak.

In deze Kadernota maken we inzichtelijk hoe we onze ambities willen realiseren binnen de beschikbare financiële ruimte. We geven prioriteit aan het versterken van de sociale infrastructuur, het bouwen aan een toekomstbestendige leefomgeving en het stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid en economische groei. We zetten ons daarnaast in voor een weerbare samenleving waarin inwoners veerkrachtig kunnen omgaan met maatschappelijke uitdagingen. Daarbij blijven we investeren in een wendbare en toegankelijke gemeentelijke organisatie die in verbinding staat met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

De financiële paragraaf maakt duidelijk dat we voor een forse opgave staan. Net als veel andere gemeenten worden wij geconfronteerd met het zogenoemde 'ravijnjaar' — een aanzienlijke bezuiniging vanuit het Rijk die ons dwingt tot het maken van structurele keuzes. Een deel van deze opgave kunnen we opvangen zonder dat dit direct merkbaar is voor onze inwoners. Toch ontkomen we er niet aan om ook maatregelen te treffen die wél impact hebben op de samenleving. In deze Kadernota presenteren we de mogelijke richtingen en keuzes. Om de gevolgen hiervan inzichtelijk te maken, hebben we een afwegingskader ontwikkeld dat helpt om de maatschappelijke impact objectief te beoordelen en de maatregelen op basis daarvan te prioriteren.

Naast de noodzakelijke bezuinigingen blijven we ook gericht investeren in de toekomst van Sliedrecht. Zo krijgt de Leeghwaterstraat – de hoofdstraat van de woonboulevard – een nieuwe inrichting, aansluitend op de vervanging van de riolering. Op de Parallelweg voeren we verkeersverbeterende maatregelen door om de bereikbaarheid en veiligheid te vergroten. Voor de Vogelbuurt reserveren we voldoende middelen om de geplande werkzaamheden voort te zetten. Tot slot zorgen we ervoor dat onze gemeentelijke organisatie goed blijft functioneren en dat de digitale veiligheid op orde is, door te investeren in moderne en veilige ICT-hardware.

Met deze Kadernota zetten we verder koers naar een veerkrachtig, inclusief en toekomstgericht Sliedrecht.

1. Financiële samenvatting

De reguliere onderdelen van de Kadernota (die met het vaststellen van de Kadernota ook door de gemeenteraad worden vastgesteld) leiden tot het volgende begrotingssaldo:

Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029
Startpositie Kadernota 2026-2029	N 4.173	N 4.280	N 5.216	N 5.593
Indexatie	V 75	-	-	-
Verbonden partijen	N 1.725	N 1.499	N 1.166	N 952
Kapitaallasten	V 432	N 34	V 282	V 105
Knelpunten	N 496	N 496	N 496	N 496
Voorjaarsnota Rijk - inschatting	V 2.008	V 1.601	V 364	V 597
Reguliere mutaties Kadernota 2026	V 294	N 428	N 1.016	N 746
Kadernota 2026	N 3.879	N 4.708	N 6.232	N 6.339
Incidentele baten en lasten (correctie)	N 34	V 396	V 396	V 396
Totaal om te buigen	N 3.913	N 4.312	N 5.836	N 5.943

Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente een structureel tekort heeft van afgerond € 3,9 mln. in 2026 oplopend naar afgerond € 5,9 mln. in 2029. Alhoewel de voorjaarsnota van het Rijk in 2026 en in 2027 het tekort iets dempt, laat het duidelijk zien dat deze tijdelijke extra gelden vanuit het Rijk de structurele financiële problematiek voor Sliedrecht niet oplost.

Conform raadsbesluit van 8 juli 2024 heeft de gemeente Sliedrecht maatregelen geïnventariseerd om een financieel sluitende begroting 2026- 2029 te kunnen aanbieden. Dit geeft het volgende financiële beeld:

Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029
Geïnventariseerde maatregelen zonder maatschappelijke impact	V 4.284	V 3.954	V 3.924	V 3.964
Geïnventariseerde maatregelen met maatschappelijke impact	V 2.340	V 4.465	V 5.150	V 6.135
Totaal geïnventariseerde maatregelen	V 6.624	V 8.419	V 9.074	V 10.099

De geïnventariseerde maatregelen tellen op tot afgerond € 6,6 mln. in 2026 oplopend naar € 10,1 mln. in 2029. Dit is een veelvoud van het resterende tekort uit de kadernota 2026. Dit maakt dat er keuze is.

2. Kernopgave 1: Veilig & Inclusief Sliedrecht

Kernopgave Veilig en Inclusief

Inleiding

In onze samenleving doen zich diverse vraagstukken voor die ook een uitdaging vormen voor de gemeente. Zo zijn er inwoners die om verschillende redenen zoals fysieke, psychische of mentale beperkingen, taalproblemen en/of laaggeletterdheid of beperkte financiële middelen, moeite hebben om mee te komen en zich daardoor soms buitengesloten voelen. We zien dat de samenleving verhard, polarisatie toeneemt en veiligheidsvraagstukken zoals ondermijning steeds meer van ons vragen. Daarbij worden we blijvend geconfronteerd met de effecten van de dubbele vergrijzing en vraag naar maatschappelijke ondersteuning en de groeiende vraag naar jeugdhulpverlening. Naast de uitgaven die dat meebrengt zien we ook nieuwe, of al bestaande uitdagingen toenemen. Krapte op de arbeidsmarkt, waardoor zorg en ondersteuning, niet altijd meer vanzelfsprekend verleend kan worden. Tegelijkertijd is de afstand tot de arbeidsmarkt, voor inwoners die nog gebruik moeten maken van een uitkering, groter. Tot slot stijgen de kosten voor levensonderhoud, waardoor er inwoners zijn voor wie rondkomen (nog) lastiger wordt.

Vanwege deze ontwikkelingen is het essentieel dat wij als gemeente in verbinding blijven met onze inwoners, de weerbaarheid stimuleren, kracht van de samenleving benutten en dat wij een scherp beeld hebben van de kwaliteit van ons voorzieningenniveau op basis van meetbare resultaten. Daarom maken we een bewuste keuze voor datagedreven werken. In dit kader hanteren we het principe: "Wanneer is goed, goed genoeg?". Dit houdt in dat we duidelijke kwaliteitscriteria en prestatie-indicatoren formuleren, zodat we niet verstrikt raken in perfectionisme maar pragmatisch en resultaatgericht handelen.

In de Sociale visie Sliedrecht hebben we het volgende uitgangspunt opgenomen: We vinden het belangrijk dat alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven, naar vermogen meedoen in de samenleving en een bijdrage leveren aan hun sociale omgeving. We gaan ervan uit dat inwoners zelfredzaam zijn en regie over hun leven nemen. Voor inwoners die hiertoe (tijdelijk) niet in staat zijn, wordt ondersteuning en hulp gezocht en geboden

Om onze visie te realiseren, investeren we met onze inwoners en partners in een sterke sociale infrastructuur voor Sliedrecht. Het uitgangspunt is 'zorg voor jezelf en voor elkaar'. Daarnaast bieden we een passend vangnet voor mensen die (tijdelijk) extra ondersteuning en zorg nodig hebben.

Om effectief te zijn en ondersteuning en hulp te kunnen blijven bieden moeten we keuzes maken over wat we wel en niet doen en ook hoe we het doen. Normaliseren en 'zorg voor jezelf en voor elkaar' zijn daarin leidende principes. Naast lokale keuzes werken we hiervoor ook samen met de Drechtsteden, de GR Sociaal en de GR DG&J om tot effectieve en betaalbare hulp en ondersteuning te komen. Ook onze gemeenschappelijke regelingen geven wij met nadruk mee om binnen deze context scherpe keuzes te maken. Wij vragen om focus op de lopende bestuursopdrachten, die als doel hebben om de kosten (verder) te verlagen. Hierbij past ook terughoudendheid in de vorming van nieuw beleid, het oplossen van knelpunten binnen de bestaande begroting én een blijvend kritische blik op de bedrijfsvoering. Wij vragen onze gemeenschappelijk regelingen om zichzelf uit te blijven dagen, risico's te durven nemen en om te zorgen dat alles bespreekbaar is. Dit moet wat ons betreft het uitgangspunt zijn in de komende periode.

Regionale ontwikkelingen

GR Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J)

Binnen de GR DG&J zijn op dit moment meerdere ontwikkelingen gaande, die (financiële) gevolgen hebben vanaf 2026.

Bestuursopdracht "Verkennen van de mogelijke bijdrage van de GR DG&J aan het verminderen van de financiële problematiek van deelnemende gemeenten":

Deze opdracht onderzoekt hoe de GR DG&J kan bijdragen aan het verminderen van financiële problemen in gemeenten, met voorstellen zoals het verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp en intensivering van de samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden. Vanuit het verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp wordt ook gewerkt aan een nieuwe verordening Jeugdhulp, waar vanaf 2026 mee gewerkt gaat worden. Met aanscherping van de inkoop en verdere afbakening van de jeugdhulp, wordt ook een kostenbesparing beoogd. We houden vinger aan de pols of er geen neveneffecten zijn van deze beweging.

Bestuursopdracht LVS (Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten):

LVS heeft momenteel te weinig capaciteit om alle meldingen en aanvragen af te handelen. Er wordt onderzocht wat er structureel nodig is om dit probleem op te lossen. In Q2 2025 is besloten dat LVS terug moet gaan van 17,5 naar 15,5 fte. Dit betekent dat zij alleen nog hun wettelijke taken gaan uitvoeren en niet meer preventief te werk gaan. Welke taken precies worden overgedragen aan ketenpartners en hoe dit geïmplementeerd gaat worden wordt onderzocht in Q3 en Q4 van 2025. Duidelijk is geworden dat er binnen het nieuwe cluster Noordelijke Drechtsteden nauwer samengewerkt gaat worden met het Samenwerkingsverband Drechtsteden.

Impactanalyses Veilig Thuis (VT), OGGZ (Bemoeizorg) en LVS:

Vanwege afgewezen begrotingsvoorstellen voor 2025 is de huidige capaciteit niet voldoende om het verwachte aantal meldingen te verwerken. Impactanalyses zijn opgesteld en worden besproken. Besluitvorming wordt later in 2025 verwacht. Wat betreft Veilig Thuis is al actief op zoek gegaan naar mogelijkheden om in te spelen op de ontstane situatie, zo wordt bijvoorbeeld de samenwerking met het lokale veld efficiënter ingericht.

GR Sociaal

De GR Sociaal heeft, net als de GR DG&J de volgende bestuursopdracht gekregen:

Bestuursopdracht "Verkennen van de mogelijke bijdrage van de GR Sociaal aan het verminderen van de financiële problematiek van deelnemende gemeenten":

Op basis van deze opdracht onderzoekt de GR Sociaal welke mogelijkheden er zijn om bij te dragen aan het beheersbaar houden van de kosten van het sociaal domein voor gemeenten, rekening houdend met de noodzaak van het werken aan toekomstbestendige ondersteuning in het sociaal domein. Zodat ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben.

Naast de bestuursopdracht heeft de GR Sociaal diverse andere maatregelen genomen om de groei van de uitgaven te dempen, zoals diverse maatregelen gericht op meer uitstroom uit de bijstand. In de voorjaarsbrief 2025 (april/juli 2025) en de begroting 2026 (april/juli 2025) van de GR Sociaal zijn de financiële vertalingen van (een gedeelte van) de ombuigingen te vinden.

Wat gaan we doen in 2026?

We maken werk van een veerkrachtige samenleving

De grootste uitdaging is en blijft ook in 2026 om inwoners de beweging te laten maken van de gedachte 'ik heb recht op ondersteuning' naar de gedachte 'ik heb recht op een oplossing'.

Ons aanbod op een hulpvraag van een inwoner kan namelijk ook iets anders zijn dan individuele ondersteuning, waar inwoners nu wel vaak een beroep op doen, ook wanneer dit niet persé de best passende oplossing is.

Aansluitend op bovenstaande kennen we nog steeds de uitdaging om van een mindset van 'problematiseren' naar een mindset van 'normaliseren' te komen. Dit is een langdurig en complex veranderproces. Op beide uitdagingen sturen wij als gemeente met name via onze partners in het Bonkelaarhuis, maar ook met andere relevante partners wordt het gesprek hierover continu gevoerd.

Beleidsmatig is een grote stap gezet op dit speerpunt met het vaststellen van de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning. De beweging naar preventieve ondersteuning die goed lokaal is ingebed, is daarmee stevig ingezet. Hierbij wordt bijvoorbeeld eerst beoordeeld of binnen het eigen netwerk van de inwoner of via een algemene voorziening passende ondersteuning kan worden geboden. Pas wanneer deze mogelijkheden onvoldoende uitkomst bieden, wordt een maatwerkvoorziening overwogen.

In 2026 voeren we vanuit het Bonkelaarhuis een communicatiestrategie uit voor de verandering van 'ik heb recht op ondersteuning' naar 'ik heb recht op een oplossing'. We blijven Wmo en jeugdhulp naar de voorkant samen met het Bonkelaarhuis uitvoeren en periodiek monitoren en evalueren. We hebben het Richtinggevend Kader voor de Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening vanuit de VNG vertaald naar onze Sliedrechtse context. Deze analyse geeft een heldere richting aan de verdere doorontwikkeling van het Bonkelaarhuis en maakt het ook mogelijk om goed op de doorontwikkeling te sturen en te monitoren.

Wat betreft de jeugdhulp is lokaal met name ingezet op Jeugdhulp naar voren en Veilig Opgroeien is Teamwerk (VOiT). De werkwijze VOiT in Sliedrecht, waarbij nauw wordt samenwerkt met Veilig Thuis, de Gecertificeerde Instellingen (GI's) en de Raad voor de Kinderbescherming is een voorbeeld voor de regio. Daarnaast is werk gemaakt van gezamenlijk contractmanagement met de SOJ, zodat we als gemeenten beter kunnen sturen op de zorgaanbieders. Al deze verandertrajecten zijn gericht op afschaling en het beschikbaar en betaalbaar houden van de jeugdhulp. In 2026 blijven we inzetten op de doorontwikkeling van het lokale en regionale jeugdhulplandschap, met als (landelijke) richtinggevende kaders de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming. Eind 2024 is het verbeterprogramma beschikbare en betaalbare jeugdhulp in de regio van start gegaan, van waaruit we toewerken naar een aangescherpte inkoop en we de jeugdhulpplicht scherper duiden, afbakenen en dat verankeren in een nieuwe verordening per 1 januari 2026.

Om de houdbaarheid van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) te verbeteren, bereidt het rijk een besluit voor om voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief geldt, een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. De inkomensafhankelijke eigen bijdrage is bedoeld om de toegankelijkheid van Wmo-voorzieningen te verbeteren voor mensen die deze het hardst nodig hebben. De invoering hiervan stond oorspronkelijk gepland voor 1 januari 2026, maar is inmiddels uitgesteld naar 1 januari 2027. Indien deze wijziging doorgevoerd wordt zal dit ook zijn lokale consequenties hebben. Hoe de nieuwe, inkomensafhankelijke eigen bijdrage er precies uit komt te zien en wanneer deze er komt is onduidelijk. In 2026 bereiden we samen met de GR Sociaal de eventuele verandering voor en spelen we in op ontwikkelingen.

In 2025 en 2026 bouwen we verder aan een voorliggend ondersteuningspakket voor kwetsbare inwoners die vanuit de centrumgemeente Dordrecht in Sliedrecht terecht komen op een beschermd wonen plek. Hierbij moet gedacht worden aan extra inzet op (woon)begeleiding, en overige ondersteuning die al vanuit het Bonkelaarhuis wordt geboden, maar nu voor deze groep wordt uitgebreid.

Om het hoofd te bieden aan de toename van psychische problematiek en de bijbehorende vraag naar zorg heeft het Rijk de opdracht gegeven tot vorming van zogenaamde 'Mentale Gezondheidscentra'. Deze moeten lokaal gevormd worden en dus ook in Sliedrecht. In onze regio ligt op de opdracht om deze 'Mentale Gezondheidscentra' te vormen bij Yulius.

Wij sturen erop dat koppeling met het Bonkelaarhuis plaatsvindt, zodat het voor inwoners helder is waar zij terecht kunnen en we vragen van inwoners integraal kunnen oppakken.

Met de ambities op het gebied van ruimtelijke vernieuwing ontstaat de ruimte om te werken aan de toekomstige Sliedrechtse samenleving.

In 2026 gaan we hiermee van start vanuit de nieuwe woonzorgvisie en zullen we aansluiten op de ontwikkeling van een sociaaleconomische visie.

We blijven sturen op een overall uitvoering op basis van de gestelde uitgangspunten in het collegewerkprogramma en we borgen dat we een passend vangnet blijven bieden voor die inwoners die dat nodig hebben, ondanks de blijvend stijgende vraag naar zorg en ondersteuning.

We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs

We verstevigen het 'normale leven' door een stevigere verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs. Hiervoor maken we gebruik van de middelen die het Rijk aan gemeenten heeft toegekend voor uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Ook in 2026 zetten we deze middelen effectief en versterkend in op onze lokale structuren. Bijvoorbeeld door het gedachtengoed van positieve gezondheid verder te integreren binnen de uitvoeringsplannen van maatschappelijke partners. Hierin staat de overtuiging "voorkomen is beter dan genezen" centraal. Om dit te realiseren wordt verder geïnvesteerd in preventieve voorzieningen.

Begin 2024 is er een Coördinator Sport en Preventie aangesteld. Hiermee is er uitvoeringskracht toegevoegd om onder andere de afspraken uit het Sportakkoord II verder invulling te geven. De verbinding tussen de verschillende maatschappelijke partners op het gebied van sport en preventie verstevigen we hiermee. In 2025 is de inzet geëvalueerd en is er gewerkt aan de versterking van de rol van de Coördinator Sport en Preventie in het preventieve veld. In 2026 wordt het helder of en op welke wijze we verdergaan met de invulling van deze rol.

In 2025 is in samenspraak met het kernteam van het Lokaal Sportakkoord II een start gemaakt met een plan van aanpak om sociale veiligheid en integriteit op lokaal niveau bij alle sportaanbieders waarmee de gemeente een relatie heeft te stimuleren en ondersteunen. Zodat we blijven voldoen aan de voorwaarden van het Lokaal Sportakkoord II. Hierin is focus aangebracht op drie hoofdonderwerpen: vitale sport aanbieders, vaardig in bewegen en sociaal veilig sporten. In 2026 wordt geëvalueerd in hoeverre dit de focus blijft of dat er eventuele aanvullende thema's worden toegevoegd.

We werken door aan logische ontmoetingsplekken ter ondersteuning van onze preventieve structuur. We ontwikkelen Stationsweg 4 verder tot een inspirerende plek voor een brede groep Sliedrechtse, jong en oud.

Met de komst van een Integraal Kindcentrum (IKC) aan de Valkweg zien we kansen om meer verbindingen te leggen in de wijk. De exacte invulling van het IKC Valkweg wordt de komende periode verder ontwikkeld. In 2025 is gestart met het ontwerp en de bouw van de tijdelijke huisvesting. Het aanpakken van (taal)achterstanden in het onderwijs, een doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie en de verbinding met partners als kinderopvang, bibliotheek, welzijnswerk en schoolmaatschappelijk werkers zijn belangrijke functies van een IKC.

We sturen in 2026 verder op de inrichting van de openbare ruimte. Het uitgangspunt hierbij is het faciliteren van sport en bewegen in combinatie met toegankelijke en aantrekkelijke ontmoetingsplekken voor onze inwoners.

We gaan de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners verstevigen

Bestaanszekerheid blijft een actueel thema waar het Rijk, als primair verantwoordelijke voor inkomensbeleid, ook nog steeds actief mee bezig is.

Verschuivende (globale) ontwikkelingen maken dat het lastig is en blijft om inkomen en uitgaven van inwoners goed in balans te krijgen, met name voor inwoners met een lager inkomen.

Om de inwoners de ondersteuning te bieden die nodig is blijven we onverminderd inzetten op laagdrempelige hulp en ondersteuning vanuit het Bonkelaarhuis, waarin diverse partijen, ook de consulenten van de sociale dienst Drechtsteden, samenwerken om inwoners te ondersteunen. We hebben (financiële) hulp nabij georganiseerd. We werken vanuit het besef dat bestaanszekerheid de basis is en problemen op het gebied van bestaanszekerheid kunnen leiden tot andere hulp en ondersteuningsvragen als problemen niet tijdig worden aangepakt.

Om een zinvolle bijdrage te kunnen leveren aan de samenleving en om te werken aan ontwikkeling is bestaanszekerheid essentieel. Voor kinderen is de impact van opgroeien in armoede extra groot. We zorgen voor ontwikkelkansen voor alle kinderen met als doel kansengelijkheid, weerbaarheid en mentale gezondheid bij leerlingen te bevorderen.

We zijn gestart met de ontwikkelroutes (voorheen zorgroute). Eerst hebben we ons gericht op de ontwikkelroute van 2-6 jaar. In 2026 is er een ontwikkelroute gerealiseerd voor de leeftijd –9 maanden tot 18 jaar. Met de ontwikkelroute hebben we als doel de zorg en ondersteuning zo efficiënt mogelijk op elkaar af te stemmen en zo vroegtijdig mogelijk te kunnen signaleren, ook als het gaat om financiële belemmeringen.

We activeren het bijstandsbestand, omdat werk nog steeds de beste manier is om uit armoede te komen. Daarnaast draagt participeren, in welke vorm dan ook, bij aan het welbevinden van onze inwoners en versterkt het hun sociale netwerk en daarmee de zelfredzaamheid en vergroten we de kracht van de samenleving. Hierbij werken we blijvend, in samenwerking met de sociale Dienst Drechtsteden aan een goede keten van (ook lokale) activiteiten en voorzieningen die bijdragen aan de ontwikkeling van onze inwoners. We zorgen voor een goede samenhang tussen lokale voorzieningen zoals vrijwilligerswerk en participatieplaatsen en regionale voorzieningen zoals Drechtwerk en de Arbeidsmarktregio. Waarbij Drechtwerk zich in 2026 heeft ontwikkeld naar een sociaal ontwikkelbedrijf. En de Arbeidsmarktregio naar één duidelijk punt voor alle vragen rondom loopbaan en werk, voor zowel werkzoekenden als werkgevers, in het regionaal Werkcentrum. We zetten daarbij in op een lokaal punt van het Regionale Werkcentrum in Sliedrecht, waarin lokale en regionale partners onze inwoners ondersteunen bij ontwikkelen, leren en werken. Door dit te verbinden aan het Bonkelaarhuis kunnen we een breed loket aan ondersteuning aanbieden vanuit het Bonkelaarhuis.

Het ziet er naar uit dat de Participatiewet in Balans in 2025 vastgesteld gaat worden. De wetwijzingen die hierin worden vastgesteld moeten een plek krijgen in onze verordening Werk en Inkomen. Een belangrijke beoogde wijziging is dat we inwoners met een bijstandsuitkering de mogelijkheid bieden om zich te ontwikkelen en te kunnen participeren.

Het doel is daarmee breder dan alleen ontwikkelen naar betaald werk.

Naast de Participatiewet in balans krijgen we ook te maken met (nu nog een wetsvoorstel) Wet van school naar duurzaam werk. Het doel van dit wetsvoorstel is om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. Dit gebeurt met een aantal samenhangende maatregelen, waarbij de gemeenten bij volgende maatregelen direct betrokken zijn:

- De maximumleeftijd van de doelgroep van de Doorstroompunt-functie (voorheen RMC-functie) wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar.
- Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk.

Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

De beoogde doelgroep zijn jongeren in het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, entreeopleiding van het middelbaar beroepsonderwijs, basisberoepsopleiding in de beroepsopleidende leerweg en voortijdig schoolverlaters. Het wetsvoorstel maakt daarbij maatwerk voor andere jongeren (buiten deze opleidingen) mogelijk.

Bij het creëren van ontwikkelkansen hebben we aandacht voor specifieke doelgroepen zoals statushouders. Statushouders maken een steeds groter deel uit van ons bijstandsbestand. Tegelijk zijn zij ook kansrijke nieuwe werknemers. Begeleiding naar participatie en werk vraagt specifieke op deze doelgroep toegesneden inzet en begeleiding.

We maken werk van veilige en veerkrachtige wijken en buurten

Voor het versterken van de veerkracht en de leefbaarheid zetten we in op een wijk- en buurtgerichte aanpak. Om tot een aanpak te komen is onderzoek gedaan naar en het opstellen van wijk en buurtagenda's.

De uitkomsten en de opgedane ervaringen voor het opstellen van het plan van aanpak voor wijk en buurtagenda's in combinatie met de huidige inzet van het Welzijnswerk vormen de basis voor de verdere inzet en uitwerking in 2026.

In lijn met ons Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 (IVP) blijven we inzetten op de vijf kernthema's: leefbaarheid, sociale stabiliteit, jeugd en veiligheid, ondermijning en fysieke veiligheid.

We werken eraan woonoverlast te beperken en personen in een kwetsbare positie met de juiste begeleiding en hulp veilig te kunnen laten wonen in de wijk. Toenemend maatschappelijk ongenoegen, de vergroting van polarisatie en radicalisering/extremisme proberen we samen met onze veiligheidspartners, maar ook met maatschappelijke partners en geloofsgemeenschappen te verminderen om zo de sociale stabiliteit te borgen. Het vergroten en versterken van de maatschappelijke weerbaarheid is een thema waar we samen met de veiligheidsregio beleid op ontwikkelen.

Daarnaast blijven we aandacht hebben voor de aanpak jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. Er is sprake van een toenemende overlast door jongeren. Eind 2024 is er een samenscholingsverbod in gesteld om deze overlast tegen te gaan. Om de overlast structureel effectief te verminderen, is samenwerking tussen gemeente, politie, jongerenwerk en andere partners essentieel. Preventieve maatregelen, zoals het benaderen en begeleiden van jongeren op straat door het jongerenwerk, kunnen jongeren afleiden van ongewenst gedrag. Tegelijkertijd is het belangrijk om duidelijke grenzen te stellen en overtredingen aan te pakken met passende handhaving. Toch blijft jongerenoverlast een urgent probleem in Sliedrecht.

Een structurele en effectieve aanpak vereist nauwe samenwerking tussen gemeente, politie, jongerenwerk en andere partners. Daarbij moet het jongerenwerk anders worden ingezet. In plaats van vooral vanuit een vaste locatie te opereren, is een meer ambulante aanpak op straat noodzakelijk. Door jongeren actief te benaderen en te begeleiden in de openbare ruimte, worden zij gestimuleerd tot positief gedrag en afgehouden van ongewenste activiteiten.

Om dit effectief uit te voeren is inzet van het jongerenwerk noodzakelijk. Een grotere aanwezigheid en zichtbaarheid op straat kan ervoor zorgen dat problematische situaties sneller worden gesignaleerd en aangepakt. Daarom is het van belang het jongerenwerk anders in te richten dan wel anders prioriteren van bijvoorbeeld het ambulante jongerenwerk, zodat deze aanpak daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

We versterken daarnaast onze inzet op ondermijning op de terreinen van automotive, bedrijventerreinen en het buitengebied door samen te werken in de regio. Daarnaast werken we in 2026 ook aan de fysieke veiligheid. Binnen het kernthema fysieke veiligheid is er aandacht voor de verkeersveiligheid, de gemeentelijke crisisorganisatie, de brandweezorg, evenementenveiligheid, suswachten in de horecagebieden en toezicht en handhaving.

Omdat criminaliteit zich niet aan gemeentegrenzen houdt, is het belangrijk om krachten te bundelen om het waterbedeffect tussen de gemeenten van Drechtsteden Buiten zoveel mogelijk te voorkomen. Samenwerken is essentieel voor de inzet van (schaarse) capaciteit. Samenwerken is ook belangrijk om barrières op te werpen, zodat criminelen hun misdrijven niet kunnen en willen plegen in onze gemeente, maar ook niet buurgemeenten. We zetten daarom in op de voortzetting van het Bestuurlijk

Interventie Team (BIT) met onze partners in Drechtsteden Buiten in 2025, in eerste instantie met wellicht nog een jaar subsidie vanuit de provincie. Vanaf 2026 door inzet van structurele middelen. Bovendien wordt het convenant VIOS (Veiligheid in en om Scholen) in 2025 en 2026 in samenwerking met buurgemeenten en partners herijkt, waarin afspraken en handelingsplannen met scholen, politie, gemeente en maatschappelijke partners worden vastgelegd.

Opvang vluchtelingen

Op dit moment is het lastig te voorspellen hoe het conflict in Oekraïne zich zal ontwikkelen. Dit is bepalend voor de behoefte en de hulpvraag van de Oekraïense vluchtelingen. De Richtlijn Tijdelijke Bescherming, die het verblijf van Oekraïense vluchtelingen regelt, is verlengd tot maart 2026. Daarmee is zeker dat we ook in 2026 huisvesting, onderwijs en ondersteuning zullen bieden. Daarbij zien we dat een deel van de Oekraïense vluchtelingen zich bezint op een langdurig verblijf in Nederland. Daarmee vindt verschuiving plaats van het denken op korte termijn naar een midden tot lange termijn in relatie tot huisvesting, onderwijs en werk.

In 2026 verwachten we dat de asielopvang van het COA in Sliedrecht Noord operationeel is. Net als in de crisishulpopvang in het gemeentekantoor, blijven we er met de komst van het azc, samen met onze partners, voor zorgen dat er voldoende activiteiten zijn voor asielzoekers, onderwijs voor kinderen toegankelijk is en geboden wordt en voor hen die na het verkrijgen van een status gekoppeld worden aan Sliedrecht de inburgering vroegtijdig wordt opgestart.

Ontwikkelingen Gemeenschappelijke Regelingen

		Bedragen x € 1.000							
Nr.	Verbonden partijen	2026		2027		2028		2029	
1	GR Sociaal	N	806	N	580	N	247	N	33
2	Dienst Gezondheid & Jeugd	N	680	N	680	N	680	N	680
3	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	N	57	N	57	N	57	N	57
Totaal Veilig & Inclusief		N	1.543	N	1.317	N	984	N	770

1. GR Sociaal

Bij bestaanszekerheid ofwel de inkomensregelingen werkt de lagere realisatie van uitstroom uit de bijstand eind 2024 niet alleen door in 2025 maar ook in 2026 en verder. Daarbij nemen de kosten per uitkering ook toe. De GR Sociaal blijft daarbij inzetten op het vergroten van de uitstroom uit de bijstand door diverse maatregelen, waardoor de verwachting is dat de uitgaven vanaf 2027 naar beneden gaan. Bij zorgen voor ondersteuning, ofwel de Wmo zit de lastenverzwaring in oplopende kosten voor huishoudelijke ondersteuning, vervoer en individuele begeleiding. Dit komt met name door een toename van de vraag naar deze voorzieningen. In deze begroting wordt nog uitgegaan van een dempend effect op de uitgaven van de huishoudelijke ondersteuning door de werkwijze herstelgerichte ondersteuning. Omdat deze werkwijze op dit moment herzien wordt, is de vraag of dit dempend effect nog gehaald kan worden voor 2026.

In het kader van de bestuursopdracht wordt medio 2025 wel bekend welke bedragen er eventueel nog bezuinigd kunnen worden door efficiëntere werkprocessen binnen de sociale dienst Drechtsteden. Deze zijn nog niet verwerkt in de huidige begroting voor 2026.

De uitgaven aan de GR Sociaal laten een netto lastenverzwarend effect zien van € 1.300.000 in 2026 aflopend naar € 235.000 in 2029 (rekening houdend met 2,6% indexatie). De stijging van de lasten is voor het grootste deel toe te schrijven aan de ontwikkeling op de inkomensregelingen en de WMO-voorzieningen. Een deel van de stijging op WMO is op te vangen door een taakmutatie gemeentefonds die oploopt van € 103.000 in 2026 naar € 321.000 in 2029. Gelijktijdig zien we ook een ontwikkeling op de BUIG inkomsten (Rijksbijdrage voor de uitkeringen). Deze stijgen met € 424.000 in 2026 tot € 523.000 in 2029.

2. Dienst Gezondheid & Jeugd

Het algemeen bestuur DG&J heeft besloten de begroting 2025 plus indexatie, met uitzondering van het jeugdhulpbudget, als kader voor de begroting 2026 te gebruiken. Het indexatiepercentage verbonden partijen in onze kadernota 2026 is 2,6%. De DG&J rekent in haar begroting echter met een indexatie van 3,4% voor lonen. De nettobijdrage is daarom, ondanks de afgesproken nullijn, in totaal € 178.000 hoger dan waar in de begroting 2026 eerder rekening mee was gehouden.

Voor de Service Organisatie Jeugd (SOJ) is de nettobijdrage in totaal € 500.000 hoger. De financiële raming van de jeugdhulpuitgaven 2026-2029 is gebaseerd op de prognose (peildatum januari 2025) van de kosten per gemeente voor het jaar 2025. Deze verwachte uitgaven zijn geïndexeerd naar het prijsniveau 2026. Vanuit het oogpunt van evenwichtig begrotingsbeleid is ervoor gekozen zowel geen groei als geen besparingen op te nemen ten opzichte van deze prognose.

3. Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

De gemeente bijdrage is netto € 57.000 hoger dan waar in de begroting 2026 rekening mee was gehouden. Dit wordt veroorzaakt door hogere kapitaallasten op huisvesting, door de bouw van nieuwe kazernes in de regio (o.a. in Sliedrecht). Daarnaast is de werkelijke indexering hoger dan waar de gemeente Sliedrecht rekening mee houdt in de kadernota 2026.

Risico's

Stallingsproblematiek scootmobielen

Sinds 2024 zijn de brandveiligheidseisen voor scootmobielstallingen strenger. Hierdoor zijn veel bestaande locaties niet meer geschikt, waardoor scootmobielen alleen verstrekt kunnen worden als er een veilige plek is. De gemeente en Tablis Wonen hebben in de prestatieafspraken opgenomen samen te werken aan een oplossing, gezien de gedeelde verantwoordelijkheid. Dit kan per locatie maatwerk en gezamenlijke kosten met zich meebrengen.

Bonkelaarhuis

Het Bonkelaarhuis speelt een belangrijke rol in Sliedrecht als centrale plek voor inwoners met ondersteuningsvragen. Op dit moment is er echter een tekort aan ruimte voor medewerkers, en door toekomstige ontwikkelingen zal de behoefte aan extra ruimte verder toenemen. Dit ruimtegebrek heeft nadelige gevolgen voor de arbeidsomstandigheden en de kwaliteit van de dienstverlening. Daarom wordt gezocht naar een passende oplossing die aansluit bij de visie om alle ondersteuning onder één dak te bieden. Een uitbreiding zal waarschijnlijk financiering vereisen.

3. Kernopgave 2: Ruimtelijke vernieuwing

Inleiding

In het collegewerkprogramma wordt benadrukt dat de keuze voor groei en ontwikkeling in de kernopgave ruimtelijke vernieuwing het meest zichtbaar is. Door te investeren in een groeiende woningvoorraad wordt ook ingezet op meer ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en betere bereikbaarheid. Tegelijkertijd helpt het de uitdagingen die naar voren komen in de twee andere kernopgaven aan te pakken.

Aan het einde van deze collegeperiode zijn voor Noord en Binnenstedelijk belangrijke planvorming documenten vastgesteld. Op specifieke locaties als de Maaslaan is de bestaande bebouwing verwijderd. De nieuwe brandweerkazerne wordt opgeleverd.

Tevens worden enkele projecten getemporiseerd of integraal met initiatieven van derden opgepakt. Zo zal de ontwikkeling van de Driehoek in fases worden aangepakt, rekening houdend met de snelheid en behoeften van de initiatiefnemers.

Daarbij wordt de Koers 2030 en de daardoor ingezette beweging beter gekoppeld aan de urgentie en onzekerheden die de inwoners nu ervaren. De ingezette koers is randvoorwaardelijk voor de oplossing van de zorgen waar onze inwoners mee worstelen. Een leefbaar, veilig Sliedrecht met ruimtelijke kwaliteit ontwikkelt als resultante van de door het college bestendigde koers.

Er is aantoonbaar resultaat geboekt op veel ambities uit de kernopgave ruimtelijke vernieuwing. Waar nodig is door voortschrijdend inzicht, complexere problematiek of veranderend (landelijk en regionaal) beleid gekozen om ambities bij te stellen of af te zwakken. In zijn afwegingen houdt het college het totaal doel voor ogen en communiceert het hierover actief.

Met het van de kant komen van de ruimtelijke ambitie krijgen we ook beter inzicht in de werkzaamheden die we te doen hebben en het tempo daarin. In aanloop naar de begroting 2026 betekent dit ook dat we onze capaciteit realistisch moeten afzetten tegen onze opgaven.

Wat gaan we doen in 2026?

Vooruitkijken naar het Sliedrecht in 2026 kan niet zonder aandacht te geven aan de (inter)nationale ontwikkelingen. Landelijk en provinciaal zien we dat de regie op het ruimtelijk domein meer en meer wordt 'teruggepakt'. Internationaal is het wereldtoneel in enkele maanden drastisch veranderd. De onzekerheden die deze ontwikkelingen met zich meebrengen noodzaken Sliedrecht telkens weer na te denken over de haalbaarheid en impact van onze ruimtelijke ambities. Meer en meer zal een integrale afweging noodzakelijk zijn tussen diverse beleidsterreinen om een veilige en leefbare samenleving te behouden.

Verder inzoomend op details van de kernopgave ruimtelijke vernieuwing zijn in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave. Er is een geactualiseerd Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing. Het beschrijft de vooruitgang en mijlpalen en geeft een indicatie van de vervolgstappen die we binnen het Programma Ruimtelijke Vernieuwing zetten.

Vanuit de Omgevingsvisie en het Programmaplan is het van belang om te komen tot een samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen, zodat op deze wijze op een kwalitatieve wijze geadviseerd kan worden op de gemeentelijke ontwikkelingen en ambities.

Het borgen en verbinden van regionaal, provinciaal en landelijk beleid is hierbij het vertrekpunt, onder andere op thema's als water en bodem sturend.

Dit werkt ook door in specifiek beleid en afspraken die noodzakelijk zijn voor het afwegingsproces van keuzes in het programma ruimtelijke vernieuwing, zoals de uitwerking van de woonzorgvisie, een visie op flexwonen en in de prestatieafspraken met Tablis Wonen en zorgorganisaties.

Voor de ontwikkeling van Sliedrecht Noord wordt een samenwerking aangegaan met betrokken ontwikkelaars. Het contourenplan voor Sliedrecht Noord wordt verder uitgewerkt naar een Masterplan en daarna doorontwikkeld in het Omgevingsplan. Daarnaast werken we aan het definitief ontwerp voor de Noord-Zuidverbinding, bestaande uit een technisch- en inrichtingsplan voor de parkomgeving en het Omgevingsplan dat de gebiedsinrichting mogelijk maakt. In de binnenstedelijke herstructurering Sliedrecht selecteren we een marktpartij voor het ontwikkelen van een marktprogramma op de Maaslaan en de Valkweg. De ruimtelijke procedure voor de Maaslaan, Middeldiepstraat en Valkweg wordt opgestart. Daarnaast worden de voorbereiding getroffen voor het bouw- en woonrijp maken van diverse locaties.

Vooruitlopend op de programmaprojecten die starten in de volgende collegeperiode blijven we capaciteit en middelen inzetten op civiele en beheerprojecten openbare ruimte, die bijdragen aan een duurzame en fijne leefomgeving voor onze inwoners.

Alle gemeenten hebben de verplichting om vóór 1 januari 2032 de kerninstrumenten van de in 2024 in werking getreden Omgevingswet te ontwikkelen, implementeren en te borgen. Nadat in 2025 het omgevingsplan voor het centrumgebied is vastgesteld en de bodemregels zijn opgenomen, wordt er gewerkt aan de volgende deelplannen. Vanwege de einddatum is er behoefte aan het gelijktijdig doorlopen van meerdere plancycli, maar dit wordt nog niet softwarematig ondersteund.

In 2026 is kwaliteit toegevoegd aan de openbare ruimte én is geborgd dat we dat ook zo houden. Bij (beheer-)projecten verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit doen we door de leefomgeving daar waar mogelijk meer klimaat- en waterrobuust te maken, onder andere door een groenblauwe inrichting van de buitenruimte. We haken hierbij aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen, waaronder het provinciale convenant klimaatadaptief bouwen en de Regionale Adaptatie Strategie. Ons vigerende beleid, waaronder de omgevingsvisie, het groenbeleidsplan en het gemeentelijk water en rioleringsprogramma is daarbij leidend. In onze aanpak stimuleren we ketenpartners, ondernemers en inwoners tot een klimaatadaptieve inrichting van hun percelen en gebouwen. Leidend in de aanpak van de buitenruimte is de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Met assetmanagement beheren we ons areaal, de staat ervan en maken we keuzes in de werkzaamheden.

We blijven actief op het dossier Chemours/ DuPont in de strijd tegen de uitstoot en sanering van PFAS en de gevolgen ervan voor de leefomgeving. Door de regionale samenwerking op dit dossier worden resultaten geboekt. Op andere milieuterreinen, zoals geluid, lucht en bodem werken we intensief samen met de omgevingsdienst en borgen we regels in het bovengenoemde omgevingsplan.

In 2026 is door investeringen in besparen, opwek en warmtevraag, de CO2 uitstoot en het gebruik van fossiele energie (fors) verminderd. Daarbij ligt de focus op de energietransitie. Rijksmiddelen, vallend onder de CDOKE-regeling, stellen ons in staat regie en uitvoering op bestaande projecten door te zetten zoals in voorgaande jaren en extra inzet te financieren op processen waarin inwoners aan zet zijn. Het geeft daarnaast ruimte om de inzet van structurele gemeentelijke middelen wat af te schalen zonder verlies van slagkracht.

Met de middelen van het nationaal isolatieprogramma (NIP) en energiearmoede ondersteunen we kwetsbare inwoners met het isoleren van de woning waardoor de energievraag afneemt. We zijn lokaal en vanuit de regio actief om netcongestie te voorkomen/verzachten, de plannen voor de Driehoek in uitvoering te krijgen en met de Green Deal succesvol duurzame energie op te wekken en te distribueren. Samen met inwoners en stakeholders ontwikkelen we wijkuitvoeringsplannen voor het afkoppelen van aardgas. Hierbij richten we ons in eerste instantie op De Hoven.

Door uitvoering te geven aan het vastgestelde verkeers- en mobiliteitsplan wordt verdere invulling gegeven aan de fietsinfrastructuur en de benodigde laadcapaciteit. De door het college vastgestelde parkeernormennota ondersteunt de besluitvorming bij binnenstedelijke woningontwikkelingen.

In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030. Sliedrecht Noord staat bekend bij de betrokken partners in de Alblasserwaard als voorbeeld hoe we stad- en plattelandsverbindingen kunnen realiseren. Daarbij zetten we in op het voeren van een gezamenlijke agenda in de Alblasserwaard, waarbij Sliedrecht Noord als voorbeeld kan bijdragen aan de bredere ontwikkeling van de recreatieve ontsluiting van het polderlandschap. Om tot deze gezamenlijke agenda te kunnen komen, zetten we waar nodig middelen in om te onderzoeken waar de regionale kansen verzilverd kunnen worden. Tegelijkertijd zetten we stappen om subsidies en deals te blijven inventariseren.

De inventarisatie doen we in samenwerking met het team externe betrekkingen van de Smart Delta Drechtsteden en actualiseren we jaarlijks. De succesvolle toekenning in 2024 van regiodeal middelen aan onze projecten geeft ons vertrouwen in onze aanpak en helpt ons belangrijke doelen voor Sliedrecht te realiseren. Op het gebied van de (be)leefbaarheid in het polderlandschap blijven we zorgvuldig inschrijven en zoeken naar subsidiestromen op provinciaal en rijksniveau om bijvoorbeeld te kunnen investeren in fiets-, wandel- en ruiternetwerken. Daarnaast verstevigen we gezamenlijk in de regio onze lobby richting de Europese Unie.

Knelpunten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Knelpunten	2026	2027	2028	2029
1	Wet Kwaliteitsborging & Omgevingswet	N 291	N 291	N 291	N 291
2	Gronddepot de Driehoek	N 50	N 50	N 50	N 50
	Totaal Ruimtelijke vernieuwing	N 341	N 341	N 341	N 341

1. Wet Kwaliteitsborging & Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en als gevolg daarvan de Wet kwaliteitsborging (Wkb). Er is nog veel te doen om uiteindelijk in 2032 tot het beoogde resultaat te komen en aan de wettelijke verplichting van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging te voldoen. Tot en met 2032 werken we stapsgewijs aan het Omgevingsplan waarbij zowel gebiedsgerichte als thematische deelplannen worden gemaakt.

We gaan actief aan de slag met de herijking van de Omgevingsvisie en er wordt geïnvesteerd in de regionale samenwerking binnen de Drechtsteden. Mogelijk zal er in andere software geïnvesteerd moeten worden en is er langdurig extra capaciteit nodig bij VTH. Om dit mogelijk te maken is er deels financiering vanuit het Rijk. Deze middelen zijn aan het eind van 2025 volledig aangewend, vanuit het Rijk is er verder geen financiering meer beschikbaar. Dit is ook specifiek opgenomen in Transitie- en Implementatieplan Omgevingswet 2024 – 2032

De Wet Kwaliteitsborging heeft als gevolg dat niet langer alle bouwwerkzaamheden vergunning plichtig zijn waardoor minder inkomsten uit leges zijn behaald dan begroot. Dit vraagt om een bijstelling van de legesprognose met € 41.000.

2. Gronddepot de Driehoek

De gemeente heeft een toezichtsverslag ontvangen van OZHZ voor het gronddepot in de Driehoek. De verleende vergunning wordt onvoldoende nageleefd. Samen met OZHZ is een plan van aanpak vormgegeven om te voldoen aan de voorschriften uit de vergunning. Hiervoor zijn structurele middelen nodig, tot op heden was hiervoor geen budget beschikbaar.

De in het depot aanwezige gronden worden momenteel geïnventariseerd en bemonsterd, omdat de huidige registratie is verouderd en niet meer overeenkomt met de feitelijke situatie. Na de inventarisatie en bemonstering is duidelijk of de grond gesaneerd dient te worden of hergebruik mogelijk is en hoe toekomstig beheer kan worden ingericht.

Verbonden partijen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Verbonden partijen	2026	2027	2028	2029
1	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	N 45	N 45	N 45	N 45
	Totaal Ruimtelijke vernieuwing	N 45	N 45	N 45	N 45

1. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

De gemeente bijdrage is netto € 45.000 hoger als gevolg van de kosten van het jaarprogramma dan waar in de begroting 2025 rekening mee was gehouden.

Investerings

Bedragen x € 1.000

Nr.	Kapitaallasten	2026	2027	2028	2029
1	Parallelweg / Leeghwaterstraat	V 442	V 111	V 111	V 111
2	Vogelbuurt	-	N 125	V 201	V 34
	Totaal Ruimtelijke vernieuwing	V 442	N 14	V 312	V 145

1. Parallelweg/Leeghwaterstraat

Parallelweg

De Parallelweg langs de Nijverwaard staat reeds een aantal jaren op de planning voor groot onderhoud. In het licht van het Verkeers- en Mobiliteitsplan is daarbij ook onderzocht welke optimalisaties er wenselijk zijn. Als uitkomst passen we daarbij verkeersverbeteringen toe binnen de huidige wegcontouren. Te denken valt aan rijbaanscheiding en snelheidsremmende maatregelen.

Een grootschalige reconstructie is verkeerstechnisch momenteel niet aan de orde. Er is nog onvoldoende inzicht in de impact van de toekomstige verkeersafwikkeling van met name Sliedrecht-noord. Bovendien is daadwerkelijke woningbouw daar pas over 10 jaar te verwachten en afronding daarvan pas over 25 jaar. Nu al in een grootschalige reconstructie investeren is daarom niet raadzaam. Qua aanpassingen blijft het echter mogelijk om, wanneer dit later nodig blijkt, met beperkte ingrepen verkeersregelininstallaties toe te voegen.

Leeghwaterstraat en Beijerinckstraat

Dit project behelst de opwaardering van de Leeghwaterstraat als hoofdstraat van de woonboulevard, in combinatie met rioleringswerkzaamheden. Inmiddels is in fase 1 het rioolgemaal aan de Leeghwaterstraat vervangen en een deel van de riolering vervangen (binnen het beschikbare budget). Dit kon vanwege de slechte staat niet langer op zich laten wachten.

Voor de inrichting van de woonboulevard is ondertussen een ontwerp tot stand gekomen in overleg met de betrokken bedrijven. Dit ontwerp wordt uitgewerkt om het in uitvoering te brengen. Bij de uitvoering hiervan vindt ook de tweede fase van de rioleringswerkzaamheden plaats in de Leeghwaterstraat en de Beijerinckstraat. Aansluitend op de woonboulevard, wordt ook het resterende oostelijke deel van de Leeghwaterstraat vernieuwd.

In dit project wordt geen uitvoering gegeven aan de aanleg van een fietspad in de groenstrook langs de Leeghwaterstraat. In het ontwerp van de Parallelweg kan het bestaande fietspad langs de Nijverwaard namelijk blijven liggen.

Op basis van het bovenstaande worden in het MIP bij de Begroting 2026 de volgende kredieten opgenomen (aanvullend, boven op het MIP 2025):

- Project Leeghwaterstraat (woonboulevard verharding, industrie verharding, riolering en groen) € 8.148.000;
- Beyerinckstraat (riolering) € 1.575.000;
- Parallelweg (verharding) € 2.570.000.

De dekking voor deze kredieten is reeds in de begroting voorzien. Door de scope wijziging van met name de Parallelweg treden er per saldo lagere kapitaallasten in de exploitatie op dan eerder aangenomen. De hogere kosten voor het onderdeel riolen worden opgevangen binnen het Water- en rioleringsplan.

2. Vogelbuurt

In de Voorjaarsnota 2025 is het budget van het project Vogelbuurt geactualiseerd. Het bijbehorende effect op de kapitaallasten wordt verwerkt in de Begroting 2026 met name in de jaren 2027 en 2028 is er sprake van verschillen.

4. Kernopgave 3: Ondernemend & betrokken Sliedrecht

Inleiding

Sliedrecht is een gemeente met een sterke ondernemersmentaliteit en een hechte gemeenschap. Binnen onze samenleving wordt er naar elkaar omgekeken en doen mensen veel zelf. Daar zijn we niet alleen trots op, maar we spannen ons ook in om dit te behouden en te borgen. Grote succesfactor is een economisch krachtig en sociaal verbonden Sliedrecht, waarin ondernemers maatschappelijke organisatie en inwoners samen bouwen aan een toekomstbestendige gemeente.

Om dit te realiseren, zetten we in op een sterke lokale economie, waarin bedrijven ruimte krijgen om te innoveren en te groeien. Dit doen we door onder andere het versterken van de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers, en door de investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Tegelijkertijd stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid door bewonersinitiatieven te ondersteunen en samen met inwoners te werken aan een leefbare inclusieve gemeenschap.

Verschillende Sliedrechtse bedrijven, onder andere in de maritieme sector, maakindustrie, de zorginstellingen, de detail- en groothandel en het mkb dragen bij aan werkgelegenheid en een economisch toekomstbestendige gemeente. Samen vormen zij de ruggengraat van zowel traditionele als opkomende bedrijvigheid.

De lokale en regionale arbeidsmarkt is van cruciaal belang: het bedrijfsleven heeft immers behoefte aan gekwalificeerd personeel. Onderwijs en bedrijfsleven werken nu al nauw samen om het onderwijs optimaal te laten aansluiten op de werkbehoefte. Dit partnerschap stimuleren en borgen we voor de toekomst, waarbij we voortdurend inzetten op kwaliteitsverbetering. In initiatieven als de Wow-keet zien we deze verbinding terug.

Lokaal ligt een belangrijke opgave in het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van de Sliedrechtse bedrijven. Om onze inwoners maximale kansen te bieden, roepen we bedrijven op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te omarmen. We stimuleren hen om actiever en persoonlijker in contact te treden met de gemeenschap en om stage-, leer- en participatieplaatsen aan te bieden. Op deze manier dragen zij bij aan maatschappelijke opgaven, zoals de kernopgave Veilig en Inclusief, waarin onder meer de verhoging van de arbeidsmarktparticipatie centraal staat. Onder het motto 'Ondernemen met impact' geven we samen met het bedrijfsleven invulling aan de wens om maatschappelijk betrokken ondernemen te stimuleren en bovengenoemde ambities te realiseren.

Een gunstig ondernemingsklimaat houdt ook in dat er voldoende ruimte is voor bedrijven en dat zij op de juiste locatie gevestigd zijn. We borgen deze voorwaarden door te investeren in een aantrekkelijke uitstraling van bedrijventerreinen en het centrum. Deze uitgangspunten, die terug te vinden zijn in de kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing, staan in nauw verband met het bedrijvenbeleid en het vestigingsklimaat en vormen samen de basis voor een stimulerende en duurzame economische ontwikkeling.

Wat gaan we doen in 2026?

In 2026 hebben we samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie.

In samenwerking met ondernemers hebben we de Economische Visie 2021-2030 opgesteld, waarin diverse ambities zijn vastgelegd om de lokale economie verder te versterken. Het centrale doel is het verbeteren van het vestigingsklimaat.

De focus ligt op vier prioritaire thema's: vitale werklocaties en efficiënt ruimtegebruik, innovatie en verduurzaming, de koppeling tussen arbeidsmarkt en onderwijs, en bereikbaarheid.

Het ondernemersfonds heeft zich in korte tijd bewezen binnen de ondernemersgemeenschap van Sliedrecht. In samenwerking met maatschappelijke partners werken we actief aan een aantrekkelijke en duurzame leef- en werkomgeving. Er is ingezet op het versterken van de gemeenschapszin, met extra aandacht voor vitale bedrijventerreinen en een levendig centrum.

We nemen een duidelijk groei waar in de organisatiegraad op alle bedrijventerreinen, met aanzienlijke investeringen in een schoon, veilig en goed onderhouden Sliedrecht.

Voor 2026 ligt de nadruk op het bestendigen en uitvoeren van deze visie. Onder andere door een faciliterende, stimulerende en verbindende rol te vervullen, waarbij we de creatieve kracht van ondernemers en inwoners benutten om de visie gezamenlijk verder te verdiepen, concretiseren en te realiseren.

De gemeente zet in op accountmanagement, waarbij het onder de aandacht brengen van de MKB-Innovatieregeling Drechtsteden-Gorinchem een vast onderdeel is. Ook werken we aan de economische clustervorming vanuit vijf thema's: digital mainport, smart manufacturing, duurzaam varen, deltatechnologie en zorginnovatie. Dit draagt bij aan het vergroten van het innovatievermogen van bedrijven.

We zetten in 2026 een stap verder vooruit in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven.

In 2026 wordt parkmanagement en gebiedsbeheer, in nauwe samenwerking met ondernemers op alle Sliedrechtse bedrijventerreinen gerealiseerd.

Parkmanagement en gebiedsbeheer verbeteren de kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid van de bedrijventerreinen. Door gezamenlijke investeringen en samenwerking tussen ondernemers en gemeente zorgen ze voor goed onderhouden infrastructuur, betere bereikbaarheid en een representatieve uitstraling. Dit verhoogt de vestigingswaarde, stimuleert economische groei en versterkt de concurrentiepositie van bedrijven. Daarnaast draagt het bij aan een veilige, schone en toekomstbestendige werkomgeving.

Dit doen wij mede om de gewenste clustering en onderlinge verbanden te versterken waarmee een bijdrage aan economische ontwikkeling wordt geleverd. De inzet van parkmanagement breiden wij na de pilot in 2024 verder uit naar alle bedrijventerrein. Naast veiligheid kijken wij ook naar hoe wij samen de bedrijventerreinen duurzamer, meer klimaatadaptief en toekomstbestendiger kunnen maken.

Het programma Ruimtelijke Vernieuwing krijgt steeds verder vorm. Duidelijk is dat wij nog steeds slim moeten omgaan met onze beschikbare ruimte. Optimaal benutten en kwaliteit verhogen blijven uitgangspunten. Dit geldt voor zowel de bestaande bedrijventerreinen als voor de (her)ontwikkeling van de laatste braakliggende (private) locaties.

Op het moment dat de strategische uitgiftekaders voor Stationspark III zijn goedgekeurd, worden er gesprekken gevoerd met geïnteresseerde ondernemers om compleet beeld te krijgen van de ruimtevrage.

In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt

De afgelopen jaren is al veel werk gestoken in het versterken van de drie grotere winkelgebieden in Sliedrecht: het Burgemeester Winklerplein, de Kerkbuurt en de Woonboulevard. Die opgave is echter nog niet af en vraagt ook de komende jaren nog volle aandacht. Met name op het Burgemeester Winklerplein zal er de komende jaren een forse impuls gegeven worden. Braakliggend terrein zal ontwikkeld worden, het plein wordt anders ingericht en door sloop/nieuwbouw aan de westzijde van het plein worden winkelruimte en woningen toegevoegd. Daarnaast wordt verdere opwaardering gestimuleerd door bijvoorbeeld uitvoering te geven aan de verordening gevelsubsidies Winklerplein.

We voeren onder andere het resterende deel van de rioleringsopgave in de Leeghwaterstraat uit. Vervolgens wordt de Leeghwaterstraat opgewaardeerd als hoofdstraat van de woonboulevard. Daarnaast vindt op de Parallelweg vervangingsonderhoud plaats (i.c.m. verkeersmaatregelen).

In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd, in aansluiting op de maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen

De komende jaren zal de vraag naar arbeidskrachten toenemen, gedreven door economische groei en vergrijzing. Voor een gezonde lokale arbeidsmarkt is het essentieel om talent optimaal te benutten. Daarom zetten we ons in om leerlingen te enthousiasmeren voor carrières in de techniek en de zorg door deel te nemen en in te zetten op initiatieven als de Duurzaamheidsfabriek, de WOW-keet en de zorg- en techniekroute. Goed onderwijs moet aansluiten op de behoeften van lokale bedrijven en zorginstellingen. Dit vergroot niet alleen de kans op werk voor inwoners, maar versterkt ook het sociaaleconomische fundament van Sliedrecht.

In 2026 is er duidelijkheid over de toekomst van onderwijshuisvesting, een wettelijke taak van de gemeente. We gaan verder in het uitvoeren van de korte termijn agenda van het IHP. De gemeente zal de scholen ondersteunen bij verhuizing verbouwing. De uitvoering zal voornamelijk bij de schoolbesturen liggen en de gemeente ondersteunt in bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting.

In voorkomend geval waarbij scholen in combinatie met maatschappelijk vastgoed worden gebouwd treedt de gemeente op als bouwheer en zal integraal het bouwproces begeleiden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de IKC Valkweg.

Pas na de afronding van de bouw en/of verbouwing worden de bouwkosten in de begroting opgenomen. Dit is vanaf 2029, dit valt buiten het meerjarenperspectief van deze Kadernota.

In 2026 hebben we sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties, die een passend aanbod van voorzieningen hebben gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot.

De gemeente blijft vanuit haar eigen kracht de culturele organisaties en sportverenigingen ondersteunen om samenwerkingen te versterken, nieuwe initiatieven te ontplooiën en de zichtbaarheid ervan te vergroten. Daarmee brengen we culturele organisaties en sportverenigingen in positie om hun maatschappelijke rol te vervullen.

Sport, cultuur en recreatie vormen de sociale verbindingsmiddelen van onze samenleving. Ze brengen leven in ons dorp en bieden inwoners de kans om mee te doen en elkaar te ontmoeten. Dit draagt bij aan de veerkracht van onze gemeenschap. Deelname aan een vereniging, initiatief of voorziening biedt niet alleen een sociaal netwerk, maar ook waardevolle levenslessen, zoals sociale interactie, talentontwikkeling, verantwoordelijkheid en het nakomen van afspraken. We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners op de hoogte zijn van wat Sliedrecht te bieden heeft.

Ook op voor ondernemers moedigen we aan om tot een sterker collectief en een gezond ondernemersklimaat te komen. We zorgen ervoor dat er ruimte ontstaat voor nieuwe initiatieven en een meer divers aanbod, zodat we leegstand zo veel mogelijk beperken.

Knelpunten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Knelpunten	2026	2027	2028	2029
1	Culturele programmering Poppodium	N 75	N 75	N 75	N 75
	Totaal Ondernemend en betrokken	N 75	N 75	N 75	N 75

1. Culturele programmering Poppodium

De gemeenteraad van Sliedrecht heeft de motie 'Continuïteit SOJS' aangenomen, waarin het college wordt verzocht om duidelijkheid te verschaffen over de meerjarige financiering en subsidiëring van de culturele programmering en het poppodium. In de Programmabegroting 2025 en de memo van 11 november 2025 is op deze motie gereageerd. Het college heeft daarin aangekondigd in de loop van 2025 met een financiële uitwerking te komen.

Op dit moment zijn de gemeente en SOJS via mediation met elkaar in gesprek. De toekomst van het poppodium maakt onderdeel uit van deze gesprekken. In lijn met de motie stellen wij voor om structureel € 75.000 op te nemen in de begroting voor de (verbreding en professionalisering van de) culturele programmering. De uiteindelijke afspraken en financiële uitwerking zijn afhankelijk van de uitkomsten van het mediationtraject met SOJS en mede van de operationele status van BAES BV.

5. Randvoorwaarde: Slagvaardige organisatie

Inleiding

Met het collegewerkprogramma en de Koers 2030 is een ambitieus toekomstperspectief voor Sliedrecht neergelegd. Om dit te realiseren is de ambitie omgezet naar projectopgaven, we zijn van wal. Daarbij werken we in een steeds complexer wordende samenleving waarbij de meningen, wensen en het gevoel van onze inwoners een belangrijke plaats innemen. Wij zijn er voor onze inwoners. Om onze ambities te realiseren en goede dienstverlening te bieden, werken we aan de slagvaardige organisatie. Een organisatie met focus op flexibiliteit, lerend vermogen, integraliteit en opgavegericht werken met aandacht en betrokkenheid van onze inwoners, bedrijven en organisaties als belangrijke pijlers.

De visie op dienstverlening is vastgesteld. Dit betekent dat we voor 2026 doelen hebben voor de ontwikkeling van onze dienstverlening. Inwoners, organisaties en bedrijven weten op basis van onze servicebeloften wat ze van ons kunnen en mogen verwachten. Daarnaast geven we uitvoering aan het participatiebeleid en betrekken we inwoners actief in onze plannen en beleidsontwikkelingen. We geven invulling aan de (nieuwe) Wet versterking participatie op decentraal niveau. We zijn er met dit alles ook op gericht om ruimte te bieden aan de initiatieven die komen vanuit de samenleving.

Om de dienstverlening te garanderen, blijven we ook in 2026 de organisatie duurzaam en werkenderwijs optimaliseren. Daarvoor weten we wat er op ons afkomt, stellen prioriteiten en waar nodig sturen we bij in opgaven en ambities. Zowel het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) als het ziekteverzuim laten zien dat de werkdruk (te) hoog is en deze bijsturing noodzakelijk is. Daarom investeren we in de randvoorwaardelijkheden voor goed werkgeverschap.

Uiteraard staan we er niet alleen voor en blijven we gebruik maken van de kracht van onze regio, door samen te werken met onze regiogemeenten en optimaal gebruik te maken van de diensten van Bedrijfsvoering Drechtsteden.

Wat gaan we doen in 2026?

In 2026 is onze dienstverlening mensgericht, transparant en helder en weten inwoners/ondernemers wat zijn van ons kunnen verwachten?

Voor onze dienstverlening is een visie opgesteld. Deze visie richt zich op alle vormen van contact tussen de gemeente en de samenleving. Daarbij gaat het om contacten binnen de dienstverlening, maar ook om contacten in relatie tot participatie en communicatie. Het beschrijft op basis van 5 servicebeloften hoe wij als organisatie in verbinding wensen te staan met onze 'klanten'. De servicebeloften maken concreet waar inwoners, bedrijven en organisaties op mogen rekenen. In 2026 werken we actief aan het internaliseren van de servicebeloften in onze organisatiecultuur. We bekijken op basis van beschikbare data en klantervaringen waar en hoe we verbeteracties in kunnen zetten. Daarmee sturen we actief en gericht op de kwaliteit van dienstverlening op basis van data.

Overheidsorganisaties moeten hun websites en apps toegankelijk maken voor iedereen, dus ook voor het gebruik door mensen met een lees, reken of digitale beperking. Op basis van een audit gaan we aan de slag met de kwaliteit en toegankelijkheid van onze digitale dienstverlening. Dit levert een goed beeld op van waar we staan en wat we moeten doen om onze digitale dienstverlening toegankelijk te laten zijn en te houden voor onze inwoners. In 2026 werken we aan de uitwerking en het uitvoeren van de verbeterpunten uit de audit.

In 2026 richten we ons op het versterken van de verbinding met inwoners, organisaties en ondernemers door middel van heldere, toegankelijke en interactieve communicatie. Onder andere volgens de Factor C methode en de methode Communiceren met Focus integreren we communicatie vanaf het in beleidsprocessen en ontwikkelingen. We zijn in 2026 betrokken bij de uitvoering van het nieuwe gemeente brede participatiebeleid. Ze adviseert (in participatieprojecten) op welke wijze de gemeente inwoners en organisaties kan betrekken bij ontwikkelingen in de eigen leefomgeving. Dit bevordert goede participatie en het goede gesprek met elkaar.

In 2026 participeren inwoners actief in onze plannen en hebben we een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030?

In 2026 implementeren we het door de gemeenteraad vastgestelde participatiebeleid in de gemeentelijke organisatie. Het beleid maakt duidelijk hoe en welke mate van participatie toegepast wordt bij beleid- en gebiedsontwikkelingen. Als gevolg van dit nieuwe beleid wordt participatie breder toegepast en wordt ook voldaan aan de verplichtingen die voortkomen uit de (nieuwe) Wet versterking participatie op decentraal niveau.

Dit vraagt van medewerkers om op nieuwe wijze in contact treden, beleid te formuleren en plannen uit te werken. Daarom versterken we in de organisatie de kennis en vaardigheden rondom de verschillende vormen van participatie bij medewerkers. Daarbij maken we gebruik van verschillende werkvormen en wijze van participatie.

In 2026 heeft Sliedrecht een prettige, professionele en flexibele organisatie?

Met de huidige arbeidsmarkt blijft het ingewikkeld om vacatures op het juiste niveau in te vullen. In de afgelopen periode hebben we veel mensen aan onze organisatie kunnen binden. Deze nieuwe collega's hebben wellicht minder senioriteit dan gewenst, maar wel veel ambitie en potentie om te groeien. Als lerende organisatie willen wij de mogelijkheid blijven bieden aan medewerkers om zich te ontwikkelen. Het is belangrijk dat we talenten op de juiste wijze ondersteunen. Zo kunnen we een lerende organisatie zijn die ambities voor zowel de gemeente als de medewerker waarmaakt.

Dit alles moet onder gezonde werkomstandigheden gebeuren. Het MTO en het verzuimpercentage laten zien dat de werkdruk nog steeds te hoog is. In 2026 gaan we door met het treffen van maatregelen om ervoor zorgen dat het verzuimpercentage daalt en laag blijft. Dat doen we onder andere door duidelijke taakomschrijvingen te hanteren, autonomie te bevorderen en momenten van herstel te creëren. Daarnaast zorgt de opleiding en professionalisering van het managementteam in 2025 en het voeren van jaarlijkse personeel- en ontwikkelgesprekken ervoor dat stress en ziekte eerder gesignaleerd kunnen worden en er tijdig gehandeld kan worden.

Met de nieuwe werkplekken in het pas verbouwde gemeentekantoor, wordt integraal samenwerken gestimuleerd. Het gemeentekantoor is weer een prettige werkplek, waar we elkaar graag ontmoeten.

Ontwikkelingen Gemeenschappelijke Regelingen

Smart Delta Drechtsteden

Urgente vragen rondom woningbouw, energie, ruimtegebruik, economie, mobiliteit en duurzaamheid zullen ook in 2026 redenen zijn voor Sliedrecht om in de regio Drechtsteden en daarbuiten informatie uit te wisselen en partnerschappen te sluiten. In 2026 zetten we onze schouders onder een vernieuwde ruimtelijk-economische strategie die binnen Smart Delta Drechtsteden ontwikkeld is en hopen we aan een daarop geënte investeringsagenda te kunnen bijdragen. De relatie met grote werkgevers en bedrijven die op uitzonderlijke wijze bijdragen aan het innovatief karakter van onze regio geven we centraal vorm in een nieuwe uitvoeringsconstellatie.

We doen er alles aan om meer dan in het verleden het bedrijfsleven en het onderwijs te betrekken bij de ruimtelijk-economische projecten die onze regio vormgeven.

De middelen van de Regio Deal die we in Drechtsteden-verband hebben binnengehaald dragen bij aan de realisatie van de Noord-Zuidverbinding.

Een ander project dat met regiodealmiddelen wordt gefinancierd is de komst van een geothermiecentrale, hoogspanningsstation en elektrolyser in de Driehoek. Daarmee wordt ruimte geboden aan de opwek van duurzame energie in Sliedrecht en de Drechtsteden. In 2026 worden de voorbereidende werkzaamheden getroffen om de Driehoek te kunnen ontwikkelen. Denk hierbij aan verschillende onderzoeken die nodig zijn om de ontwikkeling planologisch mogelijk te maken.

Bedrijfsvoering Drechtsteden

De samenwerking met de regiogemeenten en Bedrijfsvoering Drechtsteden (voorheen Servicegemeente Dordrecht (SGD)), is onmisbaar om onze ambities te kunnen waarmaken. In tijden van bezuinigingen staat samenwerking onder druk. Als één van de gemeenten in de regio blijven wij het belang van de samenwerking met elkaar en Bedrijfsvoering Drechtsteden behartigen. Sliedrecht kan niet zonder de regio en de regio niet zonder Sliedrecht.

De evaluatie uit 2023 over de systematiek van het toenmalige Servicecentrum Drechtsteden (SCD, en de aanbevelingen en vervolgens gesprekken die daaruit zijn voortgevloeid, zullen leiden tot een nieuwe verdeelsystematiek van de kosten voor afnemers voor de diensten die de SGD voor deze afnemers uitvoert. De invulling en uitwerking van deze nieuwe verdeelsystematiek in 2025 zal leiden tot nieuwe afspraken in 2026. Deze afspraken zullen moeten leiden tot stabiliteit en ontwikkelperspectief en een balans tussen partnerschap en zakelijke samenwerking.

Knelpunten

Bedragen x € 1.000

Nr.	Knelpunten	2026	2027	2028	2029
1	Uitbreiding formatie VIC	N 80	N 80	N 80	N 80
	Totaal Slagvaardige organisatie	N 80	N 80	N 80	N 80

1. Uitbreiding formatie VIC

Het afgelopen jaar is, naar aanleiding van bevindingen van de accountant gewerkt aan verbeterlagen op het gebied van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC). Deze verbeterlagen vragen om een structurele inbedding van extra inzet op de VIC, in het verleden werd ingehuurd formatie ingezet. Met structurele middelen kan worden gezorgd dat de VIC op het juiste niveau blijft. Daarbij wordt bekeken hoe de invulling in een regionale samenwerking tot stand kan komen.

Verbonden Partijen

Bedragen x € 1.000

Nr.	Verbonden partijen	2026	2027	2028	2029
1	Bedrijfsvoering Drechtsteden	N 137	N 137	N 137	N 137
	Totaal Slagvaardige organisatie	N 137	N 137	N 137	N 137

1. Bedrijfsvoering Drechtsteden

De bijdrage aan Bedrijfsvoering Drechtsteden stijgt ten eerste door de recent afgesloten cao. Tevens loopt per 2026 de overgangsperiode van de huidige dienstverlening af en worden de lasten collectief verdeeld. Daarmee dragen alle afnemers van Bedrijfsvoering Drechtsteden gezamenlijk de financiële eindverantwoordelijkheid. Ook dit doet de bijdrage aan Bedrijfsvoering Drechtsteden stijgen.

Investerings

Bedragen x € 1.000

Nr.	Kapitaallasten	2026	2027	2028	2029
1	ICT Hardware	N 10	N 20	N 30	N 40
	Totaal Slagvaardige organisatie	N 10	N 20	N 30	N 40

1. ICT Hardware

Voorheen werd de aanschaf van ICT-hardware ten laste van de exploitatie geboekt, maar dit is niet in lijn met de geldende financiële verordening. Conform de juiste boekhoudkundige verwerking moeten deze investeringen als kapitaallasten worden opgenomen. Dit betekent dat een structureel krediet moet worden opgenomen voor de aanschaf en vervanging van ICT-hardware, zodat toekomstige investeringen duurzaam kunnen worden gefinancierd.

Door deze structurele aanpak kunnen we de continuïteit en veiligheid van onze digitale werkomgeving waarborgen en zorgen voor een efficiënte inzet van gemeentelijke middelen.

Risico's

Verdeelsystematiek Bedrijfsvoering Drechtsteden

Zoals eerder beschreven zullen de aanbevelingen naar aanleiding van de evaluatie uit 2023 en de gesprekken die daaruit voortvloeien, uiteindelijk leiden tot een nieuwe verdeelsystematiek van de Bedrijfsvoering Drechtsteden. Op dit moment kan nog niet worden beoordeeld wat de precieze effecten van deze nieuwe verdeelsystematiek zullen zijn.

NIS2

De Network and Information Security directive, ook wel de NIS2-richtlijn, is de opvolger van de NIS-richtlijn. Deze richtlijn is vastgesteld door de Europese Unie en bedoeld om de cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren. Naar verwachting wordt de NIS2-richtlijn in het derde kwartaal van 2025 geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat dit precies betekent voor gemeenten. Dit zal op regionaal niveau in kaart worden gebracht en effect hebben in 2026. Wel is duidelijk dat de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) onderdeel wordt van de NIS2. Op dat punt scoort de gemeente reeds voldoende.

6. Financieel perspectief (reguliere onderdelen Kadernota)

Samenvatting

In onderstaande tabel is financiële samenvatting van de kadernota weergegeven:

	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Startpositie Kadernota 2026-2029	N 4.173	N 4.280	N 5.216	N 5.593
Indexatie	V 75	-	-	-
Verbonden partijen	N 1.725	N 1.499	N 1.166	N 952
Kapitaallasten	V 432	N 34	V 282	V 105
Knelpunten	N 496	N 496	N 496	N 496
Voorjaarsnota Rijk - inschatting	V 2.008	V 1.601	V 364	V 597
Reguliere mutaties Kadernota 2026	V 294	N 428	N 1.016	N 746
Kadernota 2026	N 3.879	N 4.708	N 6.232	N 6.339
Incidentele baten en lasten (correctie)	N 34	V 396	V 396	V 396
Totaal om te buigen	N 3.913	N 4.312	N 5.836	N 5.943

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt, nadat de startpositie is toegelicht, achtereenvolgens ingegaan op de onderdelen indexatie, verbonden partijen, kapitaallasten, knelpunten en de Voorjaarsnota van het Rijk.

Startpositie: Van Begroting 2025 naar startpositie Kadernota 2026

Onderstaande tabel laat het verloop zien van de stand van de Begroting 2025 naar de startpositie van de Kadernota 2026. Omdat verschillende processen en bijbehorende bestuurlijke besluiten parallel lopen zijn niet alle genoemde onderdelen op het moment van schrijven van de Kadernota al door de gemeenteraad vastgesteld. Dit is het geval voor de voorstellen:

- Beheerplan onderhoud vastgoed 2025-2028
- Integraal huisvestingsplan (IHP)
- Voorjaarsnota 2025

Het gevolg hiervan is dat de stand door niet conforme besluitvorming kan gaan afwijken.

	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Financieel beeld Kadernota 2026				
Begroting 2025	N 3.568	N 3.671	N 4.557	N 4.708
Septembercirculaire 2024	V 28	N 109	N 251	N 251
Winternota 2024 (structureel effect)	N 126	N 126	N 126	N 126
Belastingverordeningen 2025	V 96	V 144	V 192	V 192
Beheerplan onderhoud vastgoed 2025-2028	N 432	N 432	N 432	N 432
Tijdelijke huisvesting basisonderwijs	N 315	N 315	N 315	-
Integraal huisvestingsplan (IHP)	-	-	-	N 404
Voorjaarsnota 2025	V 144	V 229	V 273	V 136
Totaal mutaties na Begroting 2025	N 605	N 609	N 659	N 885
Startpositie Kadernota 2026-2029	N 4.173	N 4.280	N 5.216	N 5.593

Indexatie

De eerste stap in de kadernota is vervolgens de begroting op het juiste prijspeil (2026) brengen. De afgelopen jaren zijn in het proces om dit te doen diverse verbeteringen aangebracht. Er blijven echter vraagstukken opkomen omtrent indexeren (zie b.v. nr. 6 kredieten). Bij het opstellen van de begroting 2026 willen we hier een verdere verbetering in aanbrengen. In onderstaande tabel is het financiële effect van de voorgestelde indexatie weergegeven:

Bedragen x € 1.000					
Nr.	Indexatie	2026	2027	2028	2029
1	Lonen	N 582	N 824	N 824	N 824
2	Verbonden partijen	N 876	N 879	N 883	N 880
3	Subsidies	N 258	N 246	N 246	N 246
4	Inkoop	N 246	N 229	N 230	N 230
5	Onroerende zaakbelasting	V 149	V 149	V 149	V 149
6	Kredieten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
7	Inzet stelpost indexatie	V 1.888	V 2.029	V 2.034	V 2.031
	Totaal indexatie	V 75	-	-	-

1. Lonen

Voor gemeenteambtenaren ligt er een nieuwe CAO met een looptijd tot en met 31 maart 2027. De verwachting is dat deze richting de zomer 2025 definitief wordt. In vier stappen wordt het loon in totaal met 6,7% verhoogd¹. De genoemde reeks onder lonen is gebaseerd op een percentage van 7,0% een eerdere inschatting van de nu nagenoeg definitieve CAO.

2. Verbonden partijen

De budgetten van de verbonden partijen zijn geïndexeerd met een percentage van 2,6%. Dit percentage is afkomstig uit het Centraal Economisch Plan 2025, het betreft percentage voor inflatie (nationale consumentenprijsindex, cpi). Aangezien elke verbonden partij een unieke kostenstructuur heeft wijkt de daadwerkelijk benodigde inflatie af. Onder de verbonden partijen wordt een eventuele afwijking toegelicht.

3. Subsidies

De budgetten van de verbonden partijen zijn geïndexeerd met een percentage van 2,6%.

4. Inkoop

De budgetten van de verbonden partijen zijn geïndexeerd met een percentage van 2,6%.

5. Onroerende zaakbelasting

Op basis van het collegewerkprogramma is de opbrengst van de onroerende zaakbelasting in de meerjarenbegroting ten opzichte van 2025 met 6% verhoogd. Dat komt in de tabel niet meer tot uitdrukking. Het voordelige resultaat van € 149.000 is het gevolg van een aanvullende verhoging van 2,6% wederom gebaseerd op de CPI-index.

6. Kredieten

In de tabel indexatie ontbreekt (net als in eerdere Kadernota's) een stelpost voor het indexeren van investeringen. Dit omdat kredieten in principe op het juiste prijspeil worden aangevraagd (er wordt een inschatting gemaakt van de inflatie). In de praktijk doen zich wel vertragingen voor, waardoor toegekende kredieten onder druk komen te staan vanuit de perspectief inflatie. Richting de Begroting 2026 brengen we nader in beeld in hoeverre hier sprake van is, zo nodig zullen we ophogingen doorvoeren in het MIP. Met name bij de projecten Sliedrecht Buiten, IKC Valkweg (en in mindere mate Raadhuis) gaat dit om aanzienlijke bedragen.

¹ Daarnaast wordt in een vijfde stap 5 aan iedereen € 35 per maand extra toegekend. Dit is voor de lagere loonschalen percentueel een grotere stijging dan voor de hogere schalen.

7. Inzet stelpost indexatie

In de meerjarenbegroting is een stelpost aanwezig om de budgetten in de programma's te kunnen indexeren. Deze stelpost wordt 'gevoed' vanuit het deel van het accres binnen het gemeentefonds dat wordt toegekend vanwege de inflatie. Het totaal van de begroting is daarmee begroot in lopende prijzen. Terwijl tegelijkertijd de budgetten in de programma's in constante prijzen worden geraamd. Voor 2026 blijft er vanuit deze stelpost per saldo € 75.000 over.

Verbonden Partijen

Na indexatie van de beschikbare budgetten van verbonden partijen resteren er op basis van de concept Begrotingen 2026 van de verbonden partijen financiële verschillen. Deze krijgen een plaats in de kadernota.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Verbonden partijen	2026	2027	2028	2029
1	GR Sociaal	N 806	N 580	N 247	N 33
2	Dienst Gezondheid & Jeugd	N 680	N 680	N 680	N 680
3	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	N 57	N 57	N 57	N 57
4	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	N 45	N 45	N 45	N 45
5	Bedrijfsvoering Drechtsteden	N 137	N 137	N 137	N 137
	Totaal verbonden partijen	N 1.725	N 1.499	N 1.166	N 952

De nadere toelichting op de verschillen per verbonden partij is terug te lezen onder de kernopgaven.

Kapitaallasten

Het Meerjaren investeringsprogramma (MIP) wordt ter vaststelling aangeboden bij de Begroting 2026. Als gevolg van nieuwe en/of gewijzigde investeringen muteren in de meerjarenbegroting de kapitaallasten. In onderstaande tabel is het effect hiervan weergegeven:

Nr.	Kapitaallasten	2026	2027	2028	2029
1	Parallelweg & Leeghwaterstraat	V 442	V 111	V 111	V 111
2	ICT Hardware	N 10	N 20	N 30	N 40
3	Vogelbuurt	-	N 125	V 201	V 34
	Totaal kapitaallasten	V 432	N 34	V 282	V 105

De nadere toelichting op de aan de kapitaallasten ten grondslag liggende investeringen is terug te lezen onder de kernopgaven.

Knelpunten

In de kadernota zijn een vier knelpunten opgenomen:

Bedragen x € 1.000

Nr.	Knelpunten	2026	2027	2028	2029
1	Wet Kwaliteitsborging & Omgevingswet	N 291	N 291	N 291	N 291
2	Uitbreiding formatie VIC	N 80	N 80	N 80	N 80
3	Gronddepot de Driehoek	N 50	N 50	N 50	N 50
4	Culturele programmering Poppodium	N 75	N 75	N 75	N 75
	Totaal knelpunten	N 496	N 496	N 496	N 496

De nadere toelichting op de knelpunten is terug te lezen onder de kernopgaven.

Voorjaarnota Rijk

Medio april verscheen de Voorjaarsnota 2025 van het rijk. Op basis van de Voorjaarsnota kan een inschatting worden gemaakt van de te verwachten mutatie die het gemeentefonds zal vertonen. Deze inschatting is nog op het totaalniveau van alle gemeenten, waardoor de nodige voorzichtigheid moet worden betracht.

Voor de gemeentelijke financiën zijn een drietal grote lijnen te ontwaren, welke in de onderstaande tabel zijn weergegeven:

Bedragen x € 1.000					
Nr.	Voorjaarsnota Rijk - inschatting	2026	2027	2028	2029
1	Inschatting accres Meicirculaire 2026	V 2.008	V 2.001	V 264	V 497
2	Inschatting effect kosten jeugd	-	-	V 1.200	V 1.300
3	Inschatting stelpost jeugd	-	-	N 700	N 800
4	Herijking gemeentefonds (volgende stap)	-	N 400	N 400	N 400
	Totaal Voorjaarsnota Rijk - inschatting	V 2.008	V 1.601	V 364	V 597

1. Accres Meicirculaire 2026

Het accres bevat allereerst een structurele compensatie van het Rijk ter gedeeltelijke demping van het ravijn. Ten tweede zitten erin zowel 2026, als in 2027 bijdragen als gevolg van het deels opvolgen van het advies van de commissie Van Ark in relatie tot jeugd (50% van het tekort wordt opgevangen en het ingroeipad van de hervormingsagenda wordt vertraagd). Deze middelen kunnen vrijvallen ten gunste van het exploitatiesaldo, omdat de te verwachten kosten voor jeugdzorg reeds zijn opgenomen in de kadernota. Ook in deze kadernota zit een nadelige bijstelling van € 680.000.

2. / 3. Effect kosten jeugd / stelpost jeugd

Vanaf 2028 is de situatie omtrent de financiering van jeugd heel anders dan in 2026 en 2027. Het Rijk claimt tegen die tijd maatregelen te hebben genomen die ervoor zorgen dat de kosten in de jeugdzorg dalen (eigen bijdrage, trajectsturing, etc.). Om die reden nemen ze voor die jaren dan ook veel minder middelen voor jeugd op in het gemeentefonds. Deze aanpak van het Rijk is gelijk aan enkele jaren geleden, ook toen was de stelling dat de kosten (door maatregelen van het Rijk) zouden dalen. De praktijk heeft ons geleerd dat we die daling slechts gedeeltelijk daadwerkelijk terugzagen in Sliedrecht.

De inschatting van het Rijk dat de kosten zullen dalen nemen we in de Kadernota over (het voordeel effect kosten jeugd). Tegelijkertijd nemen we echter een negatieve stelpost op ter hoogte van de post 'Indexeren opbrengst Hervormingsagenda'. Op dit moment is het nog uiterst onzeker in hoeverre de hervormingsagenda daadwerkelijk een positieve impact zal hebben op de kosten jeugd. Ervanuit gaande dat de eigen bijdrage Jeugdzorg daadwerkelijk wordt ingevoerd in 2028 en dat er afspraken gemaakt worden tussen het Rijk en gemeenten en de sector om beter te sturen op trajectduur, kunnen deze besparingen daadwerkelijk worden gerealiseerd. In de toekomst kunnen er zich dan verschillende situaties voordoen. De eigen bijdrage wordt niet ingevoerd of pas later, waardoor de kosten weer naar boven bijgesteld zullen moeten gaan worden. Het sturen op trajectduur leidt tot geen of minder kostenbesparing waardoor de kosten naar boven bijgesteld zullen moeten worden. Er treedt daadwerkelijk een kostendaling op uit hoofde van de hervormingsagenda, dan kan de stelpost vrijvallen ten gunste van het resultaat. Er treedt geen kostendaling op, dan kan de stelpost worden ingezet om het benodigde budget voor de jeugdzorg te verhogen.

4. Herijking gemeentefonds (volgende stap)

De herijking van het gemeentefonds ligt alweer even achter ons. De volledige financiële verwerking nog niet. Tot op heden is er voor Sliedrecht een korting van € 37,50 per inwoner doorgevoerd (t/m 2025). De verwachting is dat in 2027 tot een maximum van € 15 per inwoner aan de herverdeling wordt toegevoegd. Voor Sliedrecht leidt dit tot een verslechtering van het saldo met € 400.000.

7. Reserve Koers 2030

Inleiding

Per 31/12/2024 is er een bedrag aanwezig in de reserve Koers 2030 van € 29.134.000 (zie boekwerk Jaarrekening 2024). Bij de Jaarrekening 2024 is voorgesteld om € 3.767.000 toe te voegen aan de reserve Koers 2030. Wanneer conform op dat voorstel wordt besloten dan stijgt de omvang van de reserve Koers 2030 naar € 32.901.000 per 01/01/2025. Van die stand doorgekeken naar de toekomst verwachten we het volgende verloop van de reserve Koers 2030:

Nog niet verdeelde middelen

Het verloop van de nog niet verdeelde middelen laat zich als volgt verklaren:

Van de JR 2024 (inclusief bestemming resultaat) naar 31/12/2025

Stijging

In 2025 staat een storting begroot van € 150.000 vanuit de exploitatie. Daarnaast valt er € 111.000 terug vanuit de reservering voor het raadhuis/gemeentekantoor. Vervolgens is in 2025 begroot dat er vanuit Sliedrecht Buiten € 2.200.000 kan worden gestort (grondruil). Het daadwerkelijk kunnen uitvoeren van de grondruil is afhankelijk van de betrokken partijen. Tenslotte wordt er € 625.000 gestort voor de Noord zuid verbinding (compensatie inflatie).

Daling

Er is bij de Kadernota 2025 € 350.000 gereserveerd voor de Driehoek. Dit bedrag is bedoeld voor de op te stellen businesscase.

Van 31/12/2028 naar 31/12/2029

Stijging

Dit bedrag betreft de te verwachten opbrengst van het project Stationspark III (verlaagd met de te betalen vennootschapsbelasting).

Verdeelde middelen

De specificatie van de verdeelde middelen is als volgt. Bij deze kadernota worden geen besluiten voorgesteld die de verdeling, danwel de inzet wijzigen.

Bedragen x € 1.000

Onderdeel	JR2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Sliedrecht Buiten	10.056	10.056	10.056	1.456	1.456	1.456
Raadhuis / gemeentekantoor	4.000	0	0	0	0	0
Burgemeester Winklerplein	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247
De Driehoek	0	350	350	350	350	350
Sliedrechtshouders schuldenvrij en actief	542	292	62	62	62	62
programma Ruimtelijke Vernieuwing - programmakosten	414	214	14	14	14	14
programma Ruimtelijke Vernieuwing - zwembad	450	450	450	450	450	450
programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord	2.145	2.145	2.145	2.145	2.145	2.145
programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord zuid verbinding	2.200	2.825	2.825	2.825	2.825	2.825
programma Ruimtelijke Vernieuwing - boekwaarde Lockhorst	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
programma Ruimtelijke Vernieuwing - BHS	700	700	700	700	700	700
Ruimtelijk vernieuwingsfonds	125	125	125	125	125	125
	27.379	23.904	23.474	14.874	14.874	14.874

8. Uitgangspunten

De uitgangspunten waarbinnen de Begroting 2026 wordt opgebouwd zijn als volgt;

Onderwerp	Uitgangspunt
Loonstijging	5,0%
Prijsontwikkeling	2,6%
Omslagrente (ook van toepassing voor de grondexploitaties)	0,01%
Algemene uitkering	Begroting 2026 op basis van Meicirculaire 2025
Verbonden partijen	Op basis van vastgestelde Begroting 2025 van de verbonden partijen
Huurstijging gemeentewoningen, woonwagens en woonwagenstandplaatsen	2,6%
Huurprijzen van sportvelden, gymnastieklokalen en welzijnsaccommodaties	2,6%
Stijging van overige inkomsten	2,6%
Geraamde opbrengst Onroerend-zaakbelasting (OZB)	8,6% (6,0% vanuit CWP + 2,6%)
Afvalstoffenheffing	100% Kostendekkend
Reinigingsrecht	100% Kostendekkend
Rioolheffing	100% Kostendekkend
Leges Hoofdstuk 1	2,6% / wettelijk maximum
Leges Hoofdstuk 2	100% kostendekkend
Leges Hoofdstuk 3	2,6%
Havengelden	100% Kostendekkend
Begrafnisrechten	2,6% + 6%
Hondenbelasting	2,6%
Rechten en tarieven	Max. 100% Kostendekkend
Toelichting uitgangspunten	
Het percentage van 2,6% is het CPI-percentage dat voorkomt uit het CEP 2025.	
Toelichting lokale heffingen	
In de vorige raadsperiode is het besluit genomen om toe te werken naar 100% kostendekkendheid voor de diverse heffingen. De verwerking hiervan heeft op de begrafenisrechten na, in de Begroting 2023 plaatsgevonden. De begrafenisrechten groeien t/m 2028 toe naar 100% kostendekkend.	

9. Maatregelen ravijnjaar

9.1 Inleiding

Door het zogenoemde 'ravijnjaar' ontvangen gemeenten aanzienlijk minder financiële middelen van het Rijk. Als gevolg hiervan is de begroting van ongeveer driekwart van de Nederlandse gemeenten niet meer sluitend. Dit geldt ook voor de gemeente Sliedrecht. In opdracht van de raad heeft het college de ambtelijke organisatie gevraagd om een pakket van bezuinigingsvoorstellen op te stellen. Op basis van de geschetste ontwikkelingen in voorliggende kadernota 2026 kan het volgende meerjarige financiële beeld worden geschetst.

Bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Startpositie Kadernota 2026-2029	N 4.173	N 4.280	N 5.216	N 5.593
Indexatie	V 75	-	-	-
Verbonden partijen	N 1.725	N 1.499	N 1.166	N 952
Kapitaallasten	V 432	N 34	V 282	V 105
Knelpunten	N 496	N 496	N 496	N 496
Voorjaarsnota Rijk - inschatting	V 2.008	V 1.601	V 364	V 597
Reguliere mutaties Kadernota 2026	V 294	N 428	N 1.016	N 746
Kadernota 2026	N 3.879	N 4.708	N 6.232	N 6.339
Incidentele baten en lasten (correctie)	N 34	V 396	V 396	V 396
Totaal om te buigen	N 3.913	N 4.312	N 5.836	N 5.943

Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente een structureel tekort heeft van afgerond € 3,9 mln. in 2026 oplopend naar afgerond € 5,9 mln. in 2029. Alhoewel de voorjaarsnota van het Rijk in 2026 en in 2027 het tekort iets dempt, laat het duidelijk zien dat deze tijdelijke extra gelden vanuit het Rijk de structurele financiële problematiek voor Sliedrecht niet oplost.

Allereerst is gekeken naar maatregelen zonder maatschappelijke impact. Dit zijn bezuinigingsmogelijkheden van technische aard die geld besparen of opleveren, zonder gevolgen voor inwoners, bedrijven of samenwerkingspartners. Een voorbeeld hiervan is het realistischer ramen van kosten en opbrengsten.

Vervolgens is onderzocht welke aanvullende maatregelen mogelijk zijn, waarbij wél maatschappelijke effecten te verwachten zijn. Om deze maatregelen onderling te kunnen afwegen, is een afwegingskader opgesteld. Dit kader helpt bij het bepalen van prioriteiten en het samenstellen van een voorstel.

De volledige lijst met mogelijke maatregelen is aanzienlijk langer dan de selectie van maatregelen die het hoogst scoren en samen optellen tot het benodigde bedrag. Dit biedt de gemeenteraad de ruimte om andere keuzes te maken. Via amendementen op het raadsbesluit bij deze kadernota 2026 kunnen maatregelen worden vervangen door alternatieven.

9.2 Maatregelen zonder maatschappelijke impact

De gemeente Sliedrecht heeft als eerste een beleidsmatige en financiële exercitie uitgevoerd om mogelijke ombuigingsmaatregelen te identificeren die géén directe maatschappelijke impact hebben. Met andere woorden: we hebben gezocht naar manieren om geld te besparen of extra inkomsten te genereren zonder dat dit ten koste gaat van voorzieningen, veiligheid, leefbaarheid of dienstverlening voor inwoners, bedrijven of interne organisatieonderdelen.

Dit hebben we onder andere gedaan door realistisch te ramen en meer risico te nemen. Realistisch ramen betekent voor Sliedrecht dat de kosten en opbrengsten van de gemeente niet te rooskleurig of te voorzichtig worden ingeschat. Hierbij is geprobeerd zo goed als mogelijk in te schatten hoe de kosten en opbrengsten zich zullen ontwikkelen. Met 'meer' realistisch ramen wordt bedoeld dat er meer op basis van betrouwbare cijfers en ervaringen een inschatting wordt gemaakt van lasten en baten. Dit kan de gemeente op basis van de resultaten uit het verleden en door specifiekere stil te staan bij mogelijke risico's in de ramingen van kosten en opbrengsten. Ook wordt hiermee bedoeld dat er minder behoudend wordt geraamd en de gemeente daarmee meer risico neemt. Het is hiermee niet zeker dat deze maatregelen ook volledig gerealiseerd worden. De kans op een financiële tegenvallers wordt hiermee groter.

De maatregelen zonder maatschappelijke impact leveren samenvattend structureel afgerond € 4,3 mln. aflopend naar afgerond € 4,0 mln. in 2029 op:

Bedragen x € 1.000

Nr.	Maatregelen zonder maatschappelijke impact	2026	2027	2028	2029
1	Dekking overhead begroten	V 1.700	V 1.700	V 1.700	V 1.700
2	Gemeentefonds - BCF	V 690	V 690	V 990	V 1.250
3	Beschermde wonen	V 340	V 260	V 180	V 110
4	Dividend opbrengsten	V 260	V 260	V 260	V 260
5	Realistisch ramen - Samenleving	V 200	V 200	V 200	V 200
6	Rioolheffing	V 90	V 90	V 90	V 90
7	Realistisch ramen - ROB	V 90	V 90	V 90	V 90
8	Opbrengst kasgeld	V 750	V 450	V 150	-
9	Degeneratievergoeding	V 100	V 150	V 200	V 200
10	Gemeenteraad	V 64	V 64	V 64	V 64
	Totaal maatregelen zonder impact - Structureel	V 4.284	V 3.954	V 3.924	V 3.964
11	Opvang Oekrainers (incidenteel)	V 1.200	V 800	V 400	-
	Totaal maatregelen zonder impact - Incidenteel	V 5.484	V 4.754	V 4.324	V 3.964

1. Dekking overhead begroten

De gemeente Sliedrecht boekt opbrengsten vanuit overheadkosten op personeel, maar deze opbrengsten zijn nog niet opgenomen in de begroting. Door dit wel te doen, kan er structureel een opbrengst worden gerealiseerd. De opbrengst is afhankelijk van inzet en uren van personeel. Een jaarlijkse opbrengst van € 1.700.000 wordt realistisch geacht. Deze maatregel heeft geen invloed op het voorzieningenniveau of de organisatie zelf.

2. Gemeentefonds - BCF

De gemeente kan hogere inkomsten ramen uit het gemeentefonds door reëler om te gaan met inflatieverwachtingen en het zogenaamde BCF-plafond (restantbudgetten btw-compensatiefonds). Dit levert € 690.000 in 2026 oplopend naar € 1.250.000 op in 2029, zonder dat dit directe gevolgen heeft voor de gemeentelijke taken of voorzieningen.

3. Beschermd wonen

De centrumgemeente Dordrecht keert overschotten uit aan deelnemende gemeenten voor Beschermd wonen, waaronder Sliedrecht. De huidige begroting houdt rekening met een lager bedrag dan feitelijk ontvangen wordt. Door dit realistischer in te schatten op basis van historische gegevens (gemiddeld € 340.000) rekening houdend met de toekomstige afbouw van de gelden en ontwikkelingen bij de centrumgemeente, ontstaat extra ruimte in de begroting. Deze correctie heeft geen gevolgen voor de uitvoering van beschermd wonen.

4. Dividend opbrengsten

De gemeente ontvangt jaarlijks dividend van onder andere Stedin en de BNG Bank. Momenteel wordt hier conservatief op begroot. Door uit te gaan van een meer realistische raming gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen jaren, kunnen extra structurele inkomsten worden gegenereerd tot €260.000. Dit heeft geen invloed op diensten of inwoners.

5. Realistisch ramen – Samenleving

In diverse programmaonderdelen van het sociaal domein (zoals leerlingenvervoer, subsidies kinderopvang, burgerparticipatie) blijken budgetten structureel onderbenut. Door deze overschotten vrij te laten vallen (circa € 200.000), blijft er nog voldoende financiële ruimte over om het huidige beleid voort te zetten.

6. Rioolheffing

Binnen het Water- en rioleringsprogramma is ruimte ontstaan doordat rentevoordelen en investeringsvertragingen voordelig uitpakken. Daardoor kunnen aanvullende kosten voor watergangenbeheer (circa € 90.000) via de rioolheffing worden gedekt zonder tariefsverhoging. Dit leidt niet tot een merkbaar effect voor inwoners of bedrijven.

7. Realistisch ramen – ROB (Ruimtelijke Ontwikkeling en Beleid)

Ook binnen economische initiatieven en verbetering van winkelcentra zijn de beschikbare middelen niet volledig benut. Door € 90.000 vrij te maken uit deze niet-gebruikte budgetten, kan worden bespaard zonder dat dit gevolgen heeft voor de economische ontwikkeling of voorzieningen.

8. Opbrengst kasgeld

Door het beschikbaar kasgeld tegen rente uit te zetten, zijn in het verleden aanzienlijke opbrengsten behaald. Door dit ook structureel te begroten, kan een opbrengst worden gerealiseerd van € 750.000 in 2026 aflopend naar € 150.000 in 2028. Deze maatregel vereist geen inhoudelijke aanpassing van beleid of uitvoering.

9. Degeneratievergoeding

De gemeente ontvangt jaarlijks vergoedingen voor het openbreken van wegen en stoepen ten behoeve van kabels en leidingen door derden. Momenteel wordt hier conservatief op begroot. Door uit te gaan van een meer realistische raming gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen jaren, kunnen extra structurele inkomsten worden gegenereerd van €100.000. Dit heeft geen invloed op diensten of inwoners.

10. Gemeenteraad

De griffie heeft gezamenlijk met het presidium kritisch gekeken naar de verschillende onderdelen van de kosten van de gemeenteraad en ziet mogelijk om de lasten te verlagen.

11. Opvang Oekraïne

Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen ontvangt de gemeente een normvergoeding per plek. Deze vergoeding ligt momenteel hoger dan de daadwerkelijke kosten. Door dit overschot te ramen, ontstaat een incidenteel financieel voordeel.

Dit kan direct worden gerealiseerd, zonder dat het ten koste gaat van de kwaliteit van de opvang. Omdat het gaat om incidentele geld, telt deze maatregelen niet mee voor een structureel saldo van de gemeente.

Door de inzet van de maatregelen zonder maatschappelijke impact wordt het structurele tekort als volgt gewijzigd:

Bedragen x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029
Saldo van de kadernota 2026	N 3.913	N 4.312	N 5.836	N 5.943
Maatregelen zonder maatschappelijke impact	V 4.284	V 3.954	V 3.924	V 3.964
Om te buigen met maatregelen met maatschappelijke impact	V 371	N 358	N 1.912	N 1.979

Hieruit blijkt dat er een structureel tekort overblijft van € 358.000 in 2027 oplopend naar € 1.979.000 in 2029. Dit betekent dat er ook maatregelen met maatschappelijke impact noodzakelijk zijn.

9.3 Maatregelen met maatschappelijke impact

Op 8 juli 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel van het college om een aantal onderzoeksrichtingen met betrekking tot mogelijke maatregelen verder uit te werken. Het college heeft daarom een inventarisatie gemaakt van mogelijke maatregelen. Daarbij zijn bewust geen inhoudelijke beperkingen opgelegd, zodat de organisatie maximale ruimte en openheid heeft om met ideeën te komen. Het college heeft benadrukt dat alles bespreekbaar moet zijn, dat er ruimte is om risico's te nemen, en dat het moet gaan om maatregelen van substantiële betekenis.

De inventarisatie van deze maatregelen met maatschappelijke impact is opgenomen in bijlage 1 'Raadsbundel maatregelen met maatschappelijke impact'. Hierbij is breed binnen de gemeente gekeken naar mogelijke maatregelen voor zowel het verlagen van de lasten als het verhogen van de baten.

De gemeente Sliedrecht heeft een afwegingskader ontwikkeld als instrument om verschillende bezuinigingsmaatregelen met maatschappelijke impact op een zorgvuldige en objectieve manier te kunnen beoordelen en te prioriteren. Dit afwegingskader wordt gebruikt om transparant te kunnen onderbouwen welke maatregelen wenselijker of minder wenselijk zijn en gestructureerd en eerlijk te kunnen afwegen welke maatregelen wél of juist niet worden doorgevoerd.

Dit afwegingskader is tot stand gekomen via een uitgebreid proces, waarbij meerdere partijen zijn betrokken zoals de gemeenteraad, het college van B&W, de Adviesraad Sociaal Domein en de ambtelijke organisatie. Tijdens werksessies met deze groepen zijn relevante beoordelingscriteria verzameld en afgestemd. Op basis hiervan is het afwegingskader opgebouwd uit drie beoordelingskaders, elk met meerdere onderliggende criteria:

1. **Maatschappelijk kader** (dubbele weging)

- Bestaanszekerheid
- Leefbaarheid
- Gebruiker betaalt
- Bijdrage aan de Koers 2030

2. **Financieel kader**

- Kosten-batenverhouding
- Zekerheid van financieel effect
- Vergroten van inkomsten

3. **Organisatorisch kader**

- Impact op de gemeentelijke organisatie
- Impact op externe partners
- Efficiëntie en effectiviteit van uitvoering

Het afwegingskader is opgenomen in bijlage 2 'Afwegingskader maatregelen met maatschappelijke impact'.

Door dit afwegingskader te gebruiken, kan de gemeente zorgvuldige keuzes maken met oog voor maatschappelijke gevolgen, in plaats van enkel te sturen op geld. Dit versterkt ook de dialoog met de raad en samenleving over moeilijke keuzes.

Het college heeft alle voorgestelde maatregelen beoordeeld aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en op basis daarvan een prioritering aangebracht. De maatregelen die het hoogst scoren en gezamenlijk optellen tot ten minste het benodigde bedrag, vormen de basis voor het uiteindelijke maatregelenpakket.

Daarna wordt beoordeeld in hoeverre er sprake is van ongewenste stapeling. Dit kan zich voordoen wanneer afzonderlijke maatregelen weliswaar goed scoren, maar in combinatie een negatief cumulatief effect hebben. Een voorbeeld hiervan is een onevenredige stijging van de woonlasten: individuele maatregelen veroorzaken elk een beperkte kostenstijging, maar samen leiden ze alsnog tot een aanzienlijke toename van de lasten. Wanneer sprake is van een dergelijk ongewenst effect, kan ervoor worden gekozen om een maatregel te vervangen door een of meerdere alternatieve maatregelen.

De maatregelen zijn getoetst aan het afwegingskader, zonder dat daarbij een politiek inhoudelijk oordeel is gegeven. De gemeenteraad behoudt de ruimte om op basis van politieke overwegingen een andere afweging te maken, bijvoorbeeld door bepaalde maatregelen te vervangen door alternatieven. Het raadsbesluit is zodanig opgesteld dat de raad via amendementen andere keuzes kan maken indien gewenst.

Beoordeling maatregelen op basis van het afwegingskader

Zoals aangegeven heeft het college alle voorgestelde maatregelen beoordeeld aan de hand van het opgestelde afwegingskader. Dit resulteert in de volgende weging van de maatregelen ten opzichte van elkaar. De maatregelen zijn geprioriteerd op basis van de hoogste score op basis van dit afwegingskader. De gezamenlijke optelling tot ten minste het benodigde bedrag vormt de basis voor het uiteindelijke maatregelenpakket. De gemeenteraad behoudt de ruimte om op basis van politieke overwegingen een andere afweging te maken, bijvoorbeeld door bepaalde maatregelen te vervangen door alternatieven.

PRIORITERING MAATREGELEN MET MAATSCHAPPELIJKE IMPACT						
Nr	Omschrijving maatregel	Onderzoek srichting	2026	2027	2028	2029
1 3.16	Regionale radio	I	-	20.000	20.000	20.000
2 5.1	Kostendekkendheid leges (scenario 2)	H	110.000	220.000	330.000	440.000
3 3.14	Maaltijdvoorziening	E, G	25.000	25.000	25.000	25.000
4 5.8	Kostentoe rekening afval en riool (scenario 2)	H	85.000	170.000	255.000	340.000
5 5.9	Gemeentewerf doorbelasten in afvalstoffenheffing	H	60.000	60.000	60.000	60.000
6 3.5	GGZ professionals	E, G, I	65.000	65.000	65.000	65.000
7 7.2	OZB NIET-woningen naar regionaal gemiddelde (scenario 3)	M	220.000	450.000	670.000	890.000
8 7.3	Hondenbelasting	M	10.000	10.000	10.000	10.000
9 7.4	OZB Niet woningen gebruikers bij leegstand	M	35.000	35.000	35.000	35.000
10 3.7	Samenvoeging Welzijnswerk en nieuwe Stichting	E, G, I	-	60.000	60.000	60.000
11 3.20	Organisatie urgentieregeling aangepaste woningen - deal woningcorporaties	I	-	25.000	25.000	25.000
12 5.14	Havengeld verhogen, meer dan indexering	M	20.000	20.000	20.000	20.000
13 5.2	Regie op arbeidsmigratie	N	250.000	250.000	250.000	250.000
14 7.1	Onroerende zaakbelasting woningen naar landelijke gemiddelde (scenario 1)	M	180.000	360.000	540.000	720.000
15 3.9	Buurtgezinnen	E, G, I	25.000	50.000	50.000	50.000
16 3.6	Maatschappelijk Werk	E, G	30.000	60.000	60.000	60.000
17 3.15	Suswachten (scenario 2)	H	25.000	25.000	25.000	25.000
18 5.18	Intentieverklaring bij projecten	N	20.000	20.000	20.000	20.000
19 6.6	Stedenband Sliedrecht - Orastie	N	10.000	10.000	10.000	10.000
20 5.12	Nacalculatie in anterieure overeenkomsten	N	30.000	30.000	30.000	30.000
21 5.10	Vastgoed - Huren	M	30.000	35.000	40.000	45.000
22 5.17	Precariobelasting	M	40.000	40.000	40.000	40.000
23 6.3	Kosten organisatie	N	20.000	20.000	20.000	20.000
24 5.15	Vastgoed - De Reling	D	-	100.000	100.000	100.000
25 3.8	Wijk en buurtagenda's	G, I, J	50.000	50.000	50.000	50.000
26 3.21	Beleid Drechthopper	I	60.000	60.000	60.000	60.000
27 5.11	Grofvuil ophalen tegen betaling	H	40.000	40.000	40.000	40.000
28 6.5	Bekendmakingen en nieuwsberichten	I	20.000	20.000	20.000	20.000
29 4.5	Doorbelasting gemeentelijke inzet bij evenementen en festivals	H	30.000	30.000	30.000	30.000
30 3.20	Individuele begeleiding	E, G, I	20.000	65.000	105.000	105.000
31 5.5	Betaald parkeren	M	-	200.000	200.000	200.000
32 4.3	Reclamepalen	M	-	60.000	60.000	60.000
33 5.13	Sale en lease back wagenpark	I	30.000	30.000	30.000	30.000
34 3.12	Automaatje	E, G	25.000	25.000	25.000	25.000
35 4.2	IHP - afschrijvingstermijn verlengen	L	-	-	-	95.000
36 5.7	Waterbus en ponton	N	100.000	100.000	100.000	100.000
37 5.16	Vastgoed - Kwaliteitsniveau	D	10.000	10.000	10.000	10.000
38 6.4	Dienstverlening Drechtsteden	A	20.000	20.000	20.000	20.000
39 3.10	Communicatie Bonkelaarhuis	G	25.000	45.000	45.000	45.000
40 3.18	Stichting Halt	G	10.000	10.000	10.000	10.000
41 5.4	Inzet duurzaamheidsgelden	J	200.000	200.000	200.000	200.000
42 3.22	Beschikkingsvrije dagbesteding	E, G, I	-	20.000	65.000	105.000
43 4.4	Gymzaal 't Crayenest	F	-	45.000	45.000	45.000
44 6.1	Organisatieontwikkeling	I	-	-	-	250.000
45 6.2	Opleidingsbudget	A	70.000	70.000	70.000	70.000
46 4.1	Meervoudig lokale samenwerking (scenario 2)	J	50.000	50.000	50.000	50.000
47 4.9	Baatbelasting	M	-	60.000	60.000	60.000
48 4.7	Openingstijden Bibliotheek	N	70.000	70.000	70.000	70.000
49 3.2	Minimabeleid - Collectieve zorgverzekering en coulance medische kosten	E, G	-	105.000	105.000	105.000
50 3.3	Minimabeleid - Collectieve zorgverzekering - inkomensgrens	E, G	-	115.000	115.000	115.000
51 4.8	Zwembad (scenario 2)	N	-	-	-	-
52 3.4	Organisatie jongerenwerkers	E, G	-	85.000	85.000	85.000
53 5.6	Kwaliteit buitenruimte	B	150.000	150.000	150.000	150.000
54 5.3	Kinderboerderij, Woeste weide en NME centrum	G	-	240.000	240.000	240.000
55 4.6	Sportsubsidies	G	5.000	15.000	15.000	15.000
56 3.11	Inloop Yutius	E, G	35.000	35.000	35.000	35.000
57 4.10	Smart Delta Drechtsteden	K	-	90.000	90.000	90.000
58 3.12	Odensehuis	E, G	15.000	30.000	30.000	30.000
59 3.1	Minimabeleid - SMS Kinderfonds	E, G	-	145.000	145.000	145.000
60 3.17	Jong JGZ Maatwerkondersteuning	I	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal			2.340.000	4.465.000	5.150.000	6.135.000